Poštnina plačana v gotovini.
Leto XII., štev. 119
Ljubljana, sreda 27. maja 1931
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Povratek ministra Marinkovića

Ministrove izjave novinarjem o sklepih sveta Društva narodov in evropske komisije

Beograd, 26. maja. p. Dopoldne ob 10.10 se je z ekspresom vrnil iz Ženeve zunanji minister dr. Voja Marinković. Novinarji so se mu peljali do Rume nasproti in so ga spotoma naprosili za izjavo o zasedanju Društva narodov in o splošnem mednarodnem političnem položaju. Dr. Marinković je novinarjem na kratko izjavil:

»Glavni predmet razprav v svetu Društva narodov je bilo vprašanje avstrijsko-nemške carinske unije. Sprejet je bil edino mogoč sklep, s katerim se je zadeva predložila haaškemu razsodišču v presojo, ali je Avstrija po obstoječih mednarodnih pogodbah upravičena sklepati take pogodbe. Mnenje, ki ga bo podalo haaško razsodišče, mora biti merodajno za obe stranki. Ali se bo na septemberskem zasedanju Društva narodov še ponovno razpravljalo o tem vprašanju, ni odvisno samo od tega, kako mnenje bo podalo haaško razsodišče, marveč tudi od splošnega razvoja razmer. Na vsak način se je z ženevskim sklepom pridobil čas in z diplomatskimi akcijami se lahko do septembra marsikaj spremeni.

Na zasedanju evropske studijske komisije so bili sprejeti razni načelni sklepi, ki so lahko velike važnosti, če se bo pri podrobnem proučevanju izkazalo, da so praktično izvedljivi in če ne bodo naleteli na nove načelne pridržke, ker v komisiji sami niso bile definitivno odstranjene vse ovire. Kakor vidite, je uspeh obeh sestankov zelo realen in šele čas bo pokazal, kaj je na njih definitivnega.«

Zveza rudniških in topilniških podjetij

Ustanovna skupščina v Beogradu. Želje in potrebe rudniške industrije

Beograd, 26. maja. p. Danes se je vršila ustanovna skupščina Zveze rudniških in topilniških podjetij kraljevine Jugoslavije. Osnovanje skupne zveze, v kateri bi bila združena vsa udruženja rudniških podjetij, se je pripravljalo že dalje časa. Ta cilj je bil končno dosežen na današnji skupščini, ki je bila odlično obiskana in je pokazala, da vlada v tej industrijski panogi popolno soglasje. Skupščino je otvoril in vodil industrijec Dragiša Matejić, ki je predlagal med burnim odobravanjem vseh navzočih udanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku in ministru za šume in rudnike. Skupščino je nato pozdravil načelnik oddelka za rudnike v ministrstvu za šume in rudnike inž. Turina, ki je podčrtal važnost tega saveza za povzdigo našega domačega rudarstva.

Po obširnem referatu o sedanjem položaju rudarske industrije v naši državi, je bila sprejeta daljša resolucija, ki pozdravlja delo vlade za ureditev in konsolidacijo države v duhu kraljevega manifesta in podčrtava važnost izenačenja zakonodaje. Resolucija zahteva koncentracijo celotne domače rudarske industrije v obliki sindikata in bodo o tem stavljeni konkretni predlogi. Vlada naj ukrene primerne korake, da se omeji uvoz inozemskega premoga, kar se bo dalo doseči s primerno tarifno in carinsko politiko. Nasprotno naj se domačemu premogu dovolijo primerne prevozne olajšave tako doma kakor pri zvozu, da bi mogla na ta način domača podjetja uspešneje konkurirati z inozemskimi. Pri sklepanju trgovinskih pogodb naj se v nobenem primeru ne opusti vsaj minimalna carinska zaščita. Vlada naj nadalje izda vsem državnim in samoupravnim ustanovam nalog, da smejo uporabljati samo domač premog. Končno poudarja resolucija, naj se pri elektrifikaciji države grade električne centrale predvsem v bližini rudnikov, ker bo na ta način zagotovljen ne samo razvoj elektrifikacije, marveč tudi rudarstva.

Kongres lig za Društvo narodov

Obširen delovni program odsekov — Prihodnji kongres bo v Parizu
Ostra nesoglasja v vprašanju razorožitve

Budimpešta, 26. maja AA. Včeraj dopoldne in popoldne so zasedali odbori kongresa lig za Društvo narodov.

Pravni odbor, ki mu je predsednik Holandec Limburg, se bavi s tolmačenjem čl. 18 pakta Društva narodov. Odbor za mandate je sprejel resolucijo, ki bo predložena vladam, zastopanim v Društvu narodov. V razpravi so bile tudi resolucije o pobijanju lažnih ali tendenčnih vesti, ki bi utegnile ogražati mir med narodi, nadalje o trgovini z mamili, zlasti z opijem, o narodnosti poročene žene, o konvenciji za pobijanje nelojalne konkurence, o političnih zločincih, o mednarodnem statutu glede političnih zločincev, o osebah, ki so obsojene zaradi deliktov po civilnem pravu, o vohunstvu itd.

Ukrajinska zveza je zaprosila, naj se odpošlje mednarodna komisija, ki bi proučila razmere Ukrajincev v Rusiji.

Odbor za prosvetno vzgojo se je posebno bavil z vprašanjem filmov, z vprašanjem moralne nevarnosti sedanjega razsipanja bogastva itd.

Odbor za notranja vprašanja je sklenil, da bo prihodnje zasedanje kongresa v Parizu in da se dan obletnice Kellogg-Briandovega pakta 7. avgusta proglasi za mednarodni praznik.

V odboru za evropsko sodelovanje pod predsedstvom poljskega delegata Stromskega je prišla v razpravo resolucija o potrebi razorožitve, ki jo je predložil poseben pododbor. Pri tej priliki je belgijski delegat Rolin predložil poročilo, ki zahteva, naj se to vprašanje uredi z mednarodnim zakonodajstvom. Razvila se je živahna razprava, ki so se je udeležili govorniki raznih držav. Posebno sta zanimala govora grofa Apponyija in nemškega delegata barona Reinbadna. Nemški predlog je bil odbit, ker je zoper njega protestiral francoski delegat. Predsednik je pomiril obe stranki, nakar je predloženo resolucijo pododbor soglasno sprejel, le grof Apponyi se je odtegnil glasovanju.

Mednarodna konferenca dela

Ženeva, 26. maja. s. Prihodnji četrtek bo v Ženevi otvorjeno XV. zasedanje mednarodne konference dela. Na dnevnem redu so med drugim naslednja glavna vprašanja: 1. Določitev starosti za otroke, ki se smejo uporabljati pri delih v industrijskih poklicih, 2. delovni čas v premogovnikih, 3. delna revizija mednarodne konvencije o ženskem nočnem delu. Razen tega se bo na tem zasedanju zelo podrobno razpravljalo o ukrepih za preprečitev brezposelnosti.

Ženeva, 26. maja AA. Danes se je sestal izvršilni odbor mednarodnega urada dela, da izvrši priprave za zasedanje 15. mednarodne konference za delo. Konference se bo udeležilo 45 narodov. Razpravljala bo v glavnem o poenotenju pravilnika o delovnem času v rudnikih. Razprav konference se bosta udeležili tudi Norveška in Argentina, ki že več let nista bili zastopani. Svobodno mesto Gdansk zaenkrat ne bo zastopano, ker ni bilo zaradi protesta Poljske pripuščeno.

Spor med Rusijo in Finsko

Stockholm, 26. maja AA. Napetost med Rusijo in Finsko zaradi protesta finske vlade proti deportaciji kareljskih kmetov se je zelo poostrila. Po poročilih iz Helsingforsa so ruska letala te dni letela nad mestom in nad finsko obalo. Pri tem so fotografirala razne otoke. Rusi pravijo, da so Finci te otoke utrdili in tako kršili rusko-finsko pogodbo. Finska vlada odločno zanika ruske trditve. Nadalje poročajo, da so zapazili 7 ruskih vojnih ladij, ki se vežbajo blizu finske obale.

Finski zunanji minister bo pri sovjetski vladi protestiral, čim prejme avtentične vesti o ruskih izzivanjih. Na Finskem je zbudila veliko razburjenje vest, da pripravlja Rusija ob finski meji velike vojaške vaje, ki se prično 28. maja.

Rumunska kraljica v Italiji

Gaeta, 26. maja AA. Sem sta dospeli romunska kraljica Marija in princesa Ileana, ki sta si ogledali mesto in okolico.

Komunistični izgredi na Slovaškem.

Bratislava, 26. maja. h. Včeraj so priredili madžarski komunisti v občini Košuti v okraju Galandi na Slovaškem zborovanje poljedelskega delavstva. Udeleženci, kakih 150 po številu, so naščuvani po govorniku, komunističnem poslancu Majorju, napadli orožnike. V kritičnem trenutku so orožniki, ki se jim množica ni hotela pokoriti, v samoobrambi oddali v njo salvo, pri čemer so bili štirje komunisti ubiti, pet hudo in več lahko ranjenih. Izmed orožnikov jih je bilo šest ranjenih s kamenjem, eden pa celo z nožem. Komunističnega poslanca Majorja so aretirali v Bratislavi. »Take sadove,« pišejo »Narodny Listi«, »rodi komunistično ščuvanje.«

Mobilizacija Stahlhelma

Berlin, 26. maja. g. Prihodnjo nedeljo se bo vršilo v Vratislavi veliko zborovanje Stahlhelma, na katero pričakujejo okoli 150.000 udeležencev iz vse države. Kakor se je zvedelo, nameravajo komunisti to zborovanje motiti. Berlinska kriminalna policija je prišla na sled ogromnemu številu ponarejenih slavnostnih znakov. Neka vratislavska tvrdka je izdelala po naročilu iz Berlina 5000 takih znakov in šele po dobavi se je izkazalo, da dobavitelji niso bili legitimirani in da jih je treba najbrže iskati med političnimi nasprotniki Stahlhelma. Razen znakov je bilo ponarejenih tudi veliko število vstopnic za to zborovanje. Splošno računajo, da bo prišlo na vratislavskem zborovanju do hudih političnih izgredov.

Bivši nemški prestolonaslednik kandidat za državnega predsednika

Pariz, 26. maja d. Kakor poroča »Agence Radio« iz Amsterdama, je bivši nemški prestolonaslednik posetil svojega očeta v Doornu. Po poročilu omenjene agenture krožijo vesti, ki pa še niso potrjene, da je hotel zvedeti ob tej priliki očetovo mnenje, ali naj prevzame kandidaturo pri volitvah za predsednika nemške republike, ki bodo prihodnje leto, če mu jo bodo ponudili narodni socialisti.

SENZACIONALNI PROCESI V RIMU

V četrtek bo razprava proti atentatorju Schirruju, ki je hotel umoriti Mussolinija, par dni kasneje pa proti antifašističnim intelektualcem

Rim, 26. maja č. V četrtek 27. t. m. se bo vršil pred fašističnim tribunalom proces proti anarhistu Schirru. Sodišču bo predsedoval fašistični general Christini, obtožbo pa bo zastopal vrhovni državni tožilec Dessy. Obtoženca zagovarja advokat Angelo Antonio. K razpravi je pozvanih 25 prič. Proces bo trajal samo en dan in bo sodba izrečena najbrž še istega dne. Naslednje dni se bo pričel proces proti skupini protifašistov, ki so obtoženi zaradi rovarjenja proti režimu. Glavni obtoženec je trgovec Riccardo Bauer iz Milana, ostali obtoženci pa so večinoma profesorji in inženjerji. Zaroto je odkrila, kakor znano meseca oktobra politična policija Ovra. Organizacija se je imenovala »Pravica in svoboda« ter je vzdrževala zveze s protifašisti v inozemstvu. Širila je letake in brošure, v katerih je pozivala narod k uporu proti fašističnemu režimu. Tudi ta proces bo trajal samo dan ali dva.

Rim, 26. maja. d. Državni tožilec pri izrednem sodišču za zaščito države je izročil sodišču obtožnico proti anarhistu Schirruju, ki so ga, kakor znano, meseca februarja prijeli v Rimu pod sumnjo, da pripravlja bombni atentat na Mussolinija.

Obtožnica navaja, da se je Schirru dogovoril v inozemstvu z voditelji italijanskih političnih beguncev in mednarodnih anarhistov, kako bo svoj načrt izvedel. Porabil je priliko mednarodnega velesejma v Milanu, da se je vtihotapil v Italijo. Njegov namen se je najprej zavlekel za nekaj mesecev, ker si je v Milanu zaradi lahkoživega življenja nakopal venerično bolezen. Tako je živel v lombardski prestolici več mesecev in kot ameriški državljan odklanjal vsake osebne podatke policiji. Mudil se je nato še v San Remu, Pisi in Firenzi, predno je prišel v Rim. Tu so ga zaradi sumljivega obnašanja prijeli in odvedli na policijski komisarijat, kjer je bliskoma izvlekel iz hlačnega žepa samokres in med klici »Živela anarhija« nevarno ranil tri policijske uradnike. Ustrelil je nato še sebe v glavo in se onesveščen zgrudil na tla.

Schirru je, kakor pravi dalje obtožnica, izdelal svoj načrt z veliko spretnostjo. Priskrbel si je najprej ameriško državljanstvo, da bi se lažje kretal po Italiji. Bil je dobro založen z denarjem in se rad kretal v družbi lahkoživih žensk. Izvedenci so dognali, da sta bili bombi, ki so ju našli pri njem, napolnjeni s silnim razstrelivom »cheddite« in da je bil akcijski radij manjše bombe 30, večje pa 70 metrov. Razen tega je vedno nosil s seboj samokres z 12 rezervnimi naboji. Iz Rima je bil v zelo tesnih zvezah z anarhisti v inozemstvu in še po njegovi aretaciji so prihajala na njega anarhistična navodila iz inozemstva.

Glasom obtožnice je Schirru pri preiskavi sam izjavil: »Izdelal sem načrt, da izvršim bombni atentat na duceja. Prežal sem vedno ob palači Venezia, kdaj se prikaže ducejev avto in pogodim onega, ki sem ga s slik že tako dobro poznal. Toda vedno me je ustavila straža in nikdar nisem imel prilike videti Mussolinija.« Končno se je odločil, da počaka otvoritve parlamenta, da izvedem svoj načrt. V Londonu so bili anarhisti z njegovim zavlačevanjem že zelo nezadovoljni, o čemer svedoči časopis »La Tribuna«, ki je bil zaplenjen med njegovo korespondenco. V listu se nahaja slika fašističnega shoda v Sieni 1. februarja, katerega se je udeležil tudi Mussolini. Nad sliko je v angleškem jeziku beležka, iz katere je razvideti prikrit očitek, zakaj ni svojega načrta že tedaj izvršil.

Obtožnica zaključuje, da je ducejeva oseba sveta in neobhodno potrebna za veličino Italije, zato je ne samo zakonita, ampak tudi moralna dolžnost vsakega Italijana, da sodeluje z vsemi sredstvi pri ohranitvi zdravja in življenja svojega voditelja. Obtožnica zahteva smrtno kazen.

Nemčija dobi ogromno posojilo?

Po angleških vesteh naj bi velesile dale Nemčiji posojilo 28 milijard dinarjev

London, 26. maja. g. V zvezi s skorajšnjim obiskom nemških državnikov v Chequersu izjavlja danes »Daily Herald«, da kažejo vsi znaki, da bosta zunanji minister dr. Curtius in kancelar dr. Brüning načela tamkaj vprašanje revizije Youngovega načrta. Nemška vlada zastopa stališče, da so dolžni zavezniki, ker so preprečili nemško-avstrijsko carinsko unijo, pomagati Nemčiji iz zagate, v katero je zašla. Če bi bila revizija Youngovega načrta odklonjena, je po mnenju istega lista pričakovati, da bo Nemčija izjavila, da ni zmožna plačevati reparacij. Isti list računa tudi z možnostjo nemškega posojila v iznosu 100 milijonov funtov šterlingov (28 milijard dinarjev), za katero naj bi prevzele vse evropske države kolektivno garancijo.

London, 26. maja, č. »Daily Herald« zatrjuje, da so v teku resna pogajanja za mednarodno posojilo Nemčiji v znesku 2 milijard mark. Za posojilo bi jamčile velesile solidarno, služilo pa naj bi za oporo pri izvajanju Youngovega načrta, da bi se na ta način preprečila ustavitev reparacijskih plačil Nemčije.

Berlin, 26. maja. g. Vest o dvomilijardnem posojilu za Nemčijo v tukajšnjih poučenih krogih odločno demantirajo, češ da o sličnem načrtu ni ničesar znanega in tudi niso bili storjeni nobeni koraki v tej smeri.

Berlin, 26. maja. AA. Merodajni nemški krogi poudarjajo, da Nemčija ne želi inozemskega posojila, ker bi morala s tem denarjem plačevati reparacije. Nemški krogi naglašajo, da se morajo reparacije znižati, ker so cene zelo padle. Nemčija mora plačevati reparacije v zlatu, ki je zadnje čase veliko pridobilo na vrednosti. Doslej se Nemčija še ni odločila načeti reparacijsko vprašanje, vendar pa vlada ne želi, da bi o reviziji reparacijskih dajatev odločalo Društvo narodov.

Kongres francoskih socialistov

Leon Blum o predsedniških volitvah in Briandovem porazu — Zanimiva debata o razorožitvi

Pariz, 26. maja. č. Socialno-demokratska stranka je imela v binkoštnih praznikih svoj letni kongres v Toursu. Predsednik stranke Leon Blum je podal obširen referat o zunanji in notranji politiki ter pri tem naglašal, da je postala zunanja politika Francije v zadnjem času žrtev notranjih političnih razmer. To se je videlo zlasti pri predsedniških volitvah, ko je zmagala reakcija. Briand ni propadel, ker so se socialni demokratje preveč zavzemali zanj, marveč zato, ker so ga zapustili republikanci, ki se sedaj tega sramujejo. Socialno-demokratska stranka se je v zadnjem času konsolidirala in sprejema borbo v zavesti, da bo odnesla pri prihodnjih parlamentarnih volitvah popolno zmago.

Tours, 26. maja. Socialistični kongres je danes nadaljeval razpravo o razorožitvi. Poslanec Loquin je pobijal tezo, da bi bila vojna nekaj, kar prinese usoda. Socializem se zavzema za razorožitev, ki pomeni le izolirano rešitev. Zato naj bi kongres sprejel predlog, ki bi prepovedoval zasebno izdelovanje orožja. Drugi govornik se je zavzemal za ustanovitev posebne oborožene sile v službi Društva narodov.

Španski škofje potujejo v Rim

Kardinal Segura v avdijenci pri papežu — Vatikan proti novoimenovanemu španskemu poslaniku — Volitve v Kataloniji

Rim 26. maja AA. Španski primas kardinal Segura je prispel v Rim ter je bil sprejet v privatni avdijenci. Kakor poročajo, je kardinal ob tej priliki papežu obširno poročal o položaju v Španiji. V prihodnjih dneh prispe več španskih škofov v Rim.

Rim, 26. maja d. Kardinal državni tajnik Pacceli je brzojavno obvestil novo špansko vlado, da bi papež ne videl rad kot poslanika Španije v Vatikanu Zuluetto, ker je dokazano, da je eden izmed zelo vplivnih framazonov. Zuluetta je svoječasno objavil študijo, v kateri se zelo skeptično izraža o papeževi oblasti. Ker je med tem španska vlada že objavila njegovo imenovanje za poslanika v Vatikanu, bi mogel zaradi tega nastati neprijeten spor. Domnevajo, da bo vse likvidirano na ta način, da bo pač Zulueta nekaj časa poslanik, njegove dolžnosti pa bo vršil odpravnik poslov, ki bo prijal Vatikanu. Zuluetta bi bil potem čez nekoliko mesecev imenovan na drugo mesto.

Madrid, 26. maja d. Po devetletnem odmoru so se v nedeljo vršile volitve v Kataloniji. Volili so zastopnike v ustavodajno skupščino, ki naj določi razmerje med Katalonijo in ostalo Španijo. Pri volitvah je prišlo do hudih incidentov. V 32 krajih so razbili volilne skrinjice, zaradi česar bodo morali volitve ponovno izvesti. V 31 okrajih volitev niso mogli izvesti v polnem obsegu, ker so politični nasprotniki preprečili nekaterim članom občinskih svetov, ki volijo v ustavodajno skupščino, udeležbo pri volitvah.

Ad Schira

Neprijeten incident v Parizu

Pariz, 26. maja. AA. Pri sprejemu 21 ameriških županov, ki so prišli na francosko kolonijalno razstavo, je prišlo do neprijetnega incidenta. Ko so na oficijelnem banketu dvignili čaše za napitnico predsedniku republike, je vstal župan iz Los Angelesa, John Clinton Porter in demonstrativno zapustil s soprogo dvorano. Dejal je, da se pri napitnici niso ozirali na goste. Voditelj ameriške delegacije je takoj vstal in ostro obsodil obnašanje svojega tovariša. V svojem kratkem govoru je poudaril, da je ameriški predsednik Hoover na svojem potovanju v Južno Ameriko vedno spoštoval tamošnje običaje.

Enajst oseb utonilo

Varšava, 26. maja g. Na reki Visli se je v bližini kraja Ostrovska dogodila velika katastrofa. Na reki se je med vožnjo potopil velik prevozni čoln, na katerem je bilo 32 oseb. 21 ljudi se je rešilo s plavanjem, dočim je ostalih 11, večinoma žensk in deklet, utonilo. Lastnik čolna je bil aretiran.

Nov oceanski velikan

London, 26. maja AA. Jutri odpluje na prvo pot iz Southamptona v Quebec in v Montreal novi parnik Kanadske pacifiške družbe »Empress of Britain«, ki ima 42 tisoč ton. Parnik je 758 čevljev dolg in je bil zgrajen v Clydebanku. Spustil ga je v morje waleški princ. Parnik bo vozil do Kanade 3 dni in pol.

Kongres slovanskih filologov

Praga, 26. maja. h. Včeraj ob 10. dopoldne je bil tu otvorjen kongres slovanskih klasičnih filologov. Na kongresu so bili med odličnimi gosti navzoči tudi jugoslovenski poslanik dr. Kramer, poljski poslanik Grzybowski in bolgarski poslanik dr. Vasov, ki so bili predmet živahnih ovacij.

Trgovinska konferenca v Pragi

Praga, 26. maja gh. V veliki dvorani poslanske zbornice se je popoldne sestal k otvoritvi osrednji svet mednarodne parlamentarne trgovinske konference, na kateri je navzočih okoli 100 delegatov iz 40 evropskih držav. Vsi udeleženci so govorili za mednarodno trgovinsko sodelovanje. Otvoritve kongresa se je udeležil tudi zunanji minister dr. Beneš, ki je prisrčno pozdravil delegate.

Imenovanja sodnikov

Beograd, 26. maja. p. S kraljevim ukazom so postavljeni za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru dr. Fran Kotnik, starešina sreskega sodišča v Kranjski gori; za sodnika pri deželnem sodišču v Ljubljani dr. Vladimir Železinger, tajnik kasacijskega sodišča pri Stolu sedmorice oddelek B v Zagrebu; za sodnika pri deželnem sodišču v Ljubljani Josip Baričevič, sodnik sreskega sodišča v Cerknici; za tajnika kasacijskega sodišča pri Stolu sedmorice oddelek B v Zagrebu dr. Aleksander Grobelnik, sodnik sreskega sodišča v Metliki, za sodnika sreskega sodišča v Metliki dr. Stojan Bajič, sodniški pripravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Cerknici Anton Šporn, sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Umor fašističnega miličnika v Istri

Pulj, 26. maja. r. Neznana oseba je ustrelila s puško miličnika Marka Bursića, ko se je vračal od maše domov. Prefekt Foschi je odredil najstrožjo preiskavo za izsleditev morilca.

Češkoslovaški učitelji v Zagrebu

Zagreb, 26. maja n. Semkaj so prispeli češkoslovaški učitelji, ki se nahajajo na turneji po Jugoslaviji. Ogledali so si razne šolske zavode in druge šolske ustanove. Drevi odpotujejo v Dalmacijo.

Volitve delavskih zaupnikov

Beograd, 26. maja AA. Centrala industrijskih korporacij je poslala vlogo ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje, v kateri prosi, naj se izpremene nekateri predlogi posameznih členov glede navodil za volitve nameščenskih zaupnikov. Po predlogu centrale naj bi bil prvi člen navodil posebno prestižen zaradi potrebe minimalnega števila delavcev in nameščencev, ki imajo pravico zahtevati volitve ali pa sporazumno nastavljenega delavskega zaupnika.

Velike letalske tekme v Franciji

Pariz, 26. maja. AA. Na letališču v Vincinnesu so bile včeraj velike letalske tekme v prisotnosti predsednika republike Doumerguea in njegovega naslednika Doumerja. Tekem so se udeležila sportna, trgovska in vojna letala, skupaj okoli 500 letal. Listi komentirajo najugodneje uspeh francoske avijacije, ki je razviden iz včerajšnjih tekem.

London, 26. maja. AA. Za binkoštne praznike so velike množice prisostvovale poizkusnim poletom nekaterih letalcev, ki se vežbajo v Calshotu za letalske tekme za Schneiderjev pokal. Letalski poveljnik Orlebar je letel z letalom tipa »Gloster Napier 6«. Dosegel je hitrost približno 300 milj na uro.

Carinska unija pokopana?

Ženeva, 24. maja.

Gospoda Schober in Curtius, ki sta s svojim načrtom carinske unije tako silno iznenadila evropsko javnost, si morata priznati, da sta ob koncu razprave v Ženevi postala žrtvi ne manj učinkovitega, gotovo pa daleko lojalnejšega presenečenja. Ako pa sta oba nemška državnika pripravila presenečenje Evropi na skrivnem in na tihem, da uresničita svojo politično zamisel, se je presenečenje, ki sta ga doživela prošli teden, odigralo tako rekoč pred vso svetovno javnostjo.

Po dolgem angleškem Schobrovem zagovoru je stavil Henderson avstrijskemu ministru zunanjih del na videz čisto nedolžno vprašanje: »Da se ognemo vsakemu kasnejšemu nesporazumu, si dovoljujem staviti gospodu Schobru vprašanje, da-li ne bo podvzel nikakega koraka k uresničenju carinske unije, dokler Društvo narodov ni sklepalo o razsodbi haaškega razsodišča.« Na to vprašanje je Schober točno odgovoril: »To sem izjavil že dvakrat in izjavljam ponovno, da g. Hendersonu lahko dam taka zagotovila.«

Avstrijski zunanji minister se bržčas v prvem hipu ni zavedal dalekosežnosti svojega odgovora. Kakor je zdaj znano izza kulis evropskega odbora, je imel Briand namen, da stavi Schobru to usodno vprašanje. Ako bi bilo došlo do tega, bi Schober postal pozoren in bi morda dal odgovor nanj šele po posvetovanju s Curtiusom in s svojimi zaupniki. Henderson pa je sam, nekako mimogrede, stavil to vprašanje in dosegel zaželjeni uspeh. S Schobrovo izjavo je avstrijsko-nemška carinska unija najbrž definitivno pokopana.

Komur to ni bilo jasno iz govorov zastopnikov treh velesil, je moral to razumeti po gornjem dialogu in po razpoloženju v Društvu narodov. Ako bo haaško razsodišče priznalo mednarodno-pravno stran nemškega načrta za brezhibno, bi zadeva morala po obljubi Schobra še enkrat pred Društvo narodov, ki bo razsojalo o načrtu s političnega in gospodarskega vidika. Kakor pa vse kaže, skoroda ni več misliti, da bi zamišljena carinska unija še enkrat prišla pred Društvo narodov, saj se je že tekoče zasedanje dovolj jasno izrazilo o politični nevarnosti in gospodarski brezuspešnosti Schobrove in Curtiusove namere.

Stvar je tedaj po vsem videzu že likvidirana — po nemali zaslugi enega izmed nje tvorcev. Nevarnosti, da bi Nemčija in Avstrija ne priznali mednarodne razsodbe in izstopili iz Društva narodov, se ni bati, kajti obe državi si gotovo ne nameravata nakopati carinske vojne, blokade in splošne odpovedi kredita, kar vse predvideva statut Društva narodov za svoje neposlušne člane. Ni sicer gotovo, da bi Društvo narodov poseglo za takim radikalnim sredstvom, vendar pa ni svetovati nobeni državi, da bi tirala stvar tako daleč.

Tako je francosko stališče zmagalo v Ženevi na celi črti. Nemški republiki sta bili osamljeni ne samo v svetu Društva narodov, nego tudi v evropski komisiji, kjer so razprave daleko manjšega pomena, saj ima komisija samo proučevati sporna vprašanja, ne pa odločati o njih. Z gledišča evropskega sodelovanja to ni sicer nikak razveseljiv pojav, kajti morda bo ženevska nezgoda Schobra in Curtiusa le še ojačila notranje sovražnike Društva narodov v Nemčiji, sovražnike, ki jim je sporazum med narodi odvraten in ki se zatekajo samo na sirovo silo. Ni baš ugodno, da je prva važnejša odločitev Društva narodov ravno prepoved izvršitve nekega načrta. Društvo bi vse uspešnejše vršilo svojo nalogo, ako bi se izkazalo v pozitivni smeri. Vendar pa kljub temu ne moremo prezreti uspeha v tem, da je Društvo narodov vsaj v stanu preprečiti izvedbo obče škodljivih načrtov. Tudi ta negativna stran je velike važnosti. S carinsko unijo Nemčije in Avstrije so bile pač pokopane nade nekoliko tisočev, ki bi imele dobiček od odprave carinske meje med obema nemškima republikama, ali interesi onih milijonov, ki bili ogroženi s to unijo, so seveda daleko bolj odločilni. Glavni interes teh milijonov pa je mir in politično ravnovesje, kar oboje bi izvršitev avstro-nemškega načrta spravila v veliko nevarnost.

Tajno oboroževanje Bolgarije

Sofija, 22. maja.

Bolgarska šteje med one države, ki v smislu mirovnih pogodb ne smejo imeti stalne vojske in je številčna moč njihove narodne obrambe točno določena. Ravno tako je tem državam prepovedano oboroževanje, nabavljanje vojnega materijala in sploh vse, kar bi bilo v zvezi s pripravami za oborožen spopad bilo s komerkoli v bližji ali daljši bodočnosti. Da bi se Bolgarska pripravljala za kaj podobnega, se doslej ni čulo, da pa skuša kolikor le mogoče izpopolniti svoje oborožene sile, ki so ji dovoljene po mirovnih ugovorih, je splošno znano. Čulo se je tudi tu pa tam o tajnih dobavah orožja, toda o kakih večjih podvigih v tem pogledu ni bilo govora. Tako se je torej smatralo, da Bolgarska izpolnjuje svoje tostvarne, iz mirovnih pogodb izvirajoče obveznosti. Toda te dni je prodrla v javnost vest o razkritju, ki postavlja bolgarsko »zvesto izpolnjevanje pogodbenih obvez« v zelo čudno luč. Razkrilo se je, da se nahaja na bolgarskih tleh sijajno urejena tovarna vojnega materijala, streliva in celo zadušljivih plinov.

V Kostinbrodu se nahaja kemična tovarna, ki po zatrjevanju bolgarskih službenih krogov proizvaja toaletno milo in klej. Čudno pa je, da je dostop v to tovarno zelo težaven in da se dovoljenje za ogled tovarne dobi zelo težko. In tisti, ki dobi tako dovoljenje, si more ogledati le najmanjši del tovarne, kjer v resnici vidi, kako se izdelujeta milo in klej. Kaj se pa dela v drugih oddelkih razsežne tovarne, pa je vse doslej bila skrivnost, ki bi bila tudi ostala taka, da se ni našel neki tuj novinar, ki je v tej nedolžni tovarni za milo in klej odkril tovarno za — orožje, strelivo in zadušljive pline.

Delavci v tej tovarni so skoraj izključno sami makedonstvujušči, ki so podrejeni »ravnatelju«, predstavniku VMRO. Delavci imajo stanovanja v tovarniških poslopjih in smejo zapustiti področje tovarne samo s posebnim dovoljenjem »ravnatelja«, a tudi samo za zelo kratek čas in morajo navesti utemeljen vzrok za svojo odsotnost. Prekoračenje dovoljenega izostanka se kaznuje kar najstrožje. Dogaja se, da tak grešnik po povratku popolnoma izgine. V tovarni nameščeni makedonstvujušči so se lani vrnili iz neke tuje države, kjer so se vežbali v delu. Disciplina v tovarni je silno stroga, naravnost vojaška. Zapori se nahajajo kar v tovarni sami.

Zelo živahno je v tovarni ponoči. Vse delavstvo je na nogah, tovorni avtomobili stoje pripravljeni, »milo in klej« se nakladata na avtomobile, ki krenejo nato v Rodopsko planino, kjer se nahajajo skladišča za izgotovljeno blago. Skladišča v Rodopi straži posebna četa makedonstvujuščih pod poveljništvom četaškega vojvode Vladimira Kurteva. V skladišča smejo samo za to določeni ljudje, vsakdo drugi plača z življenjem poizkus, da bi si ogledal to skladišče »mila in kleja«.

Kakor že rečeno, je vstop v tovarno prepovedan. Samo najzanesljivejši ljudje smejo v tovarno, predstavniki vlade in njeni zastopniki in pa makedonstvujušči. Tujcem se razkazuje, kakor že rečeno, proizvodnja toaletnega mila in kleja, ne da bi le slutili, da se nahajajo v tovarni orožja in streliva.

Kake posledice bo imelo za Bolgarsko to razkritje, se pač še ne ve. Bolgarski vladni tisk pa seveda previdno molči.

Ustanovitev slovanske delavske internacionale

Ob binkoštih je imelo Češkoslovaško delavsko udruženje v Pragi kongres, katerega se je udeležila tudi petčlanska delegacija nacionalnega delavskega pokreta iz Jugoslavije. V zastopstvu Narodne strokovne zveze sta iz Ljubljane odpotovala v Prago gg. Rudolf Juvan in dr. Joža Bohinjec za jugoslovenske nacionalne delavske sindikate pa gg. Stanković iz Beograda, Dukanović iz Zagreba in Dragić iz Sarajeva. Ti delegati so šli v Prago z misijo, da pozdravijo češkoslovaško narodno delavstvo in da prisostvujejo konferenci jugoslovenskih češkoslovaških in poljskih delegatov nacionalnega delavstva, na kateri se razpravlja o ustanovitvi enotnega foruma, ki bi predstavljal slovansko delavsko vzajemnost.

Vse narodno zavedno delavstvo Jugoslavije je z veseljem pozdravilo ta prvi korak za poglobljenje stikov med slovanskim delavstvom. O konferenci sami bomo poročali po povratku delegacij iz Prage.

Klub slovanske akademske omladine v Londonu

London, v maju.

Po vojni biva v Londonu vedno večje število slovanskih akademikov, zlasti onih, ki so že diplomirali in prihajajo semkaj v svrho specijalnega studija.

Slučajna poznanstva so bili edini stiki med njimi. Nič čudnega torej ni, da je marsikdo začutil potrebo ustanovitve kluba, kjer bi se zbirali po svojem pokolenju sorodni slovanski akademiki. To je napotilo Slovenca dr. Voršiča, da je v mesecu marcu zbral svoje znance vseh slovanskih narodnosti na pripravljalni sestanek v londonski visoki šoli za gospodarske in politične vede.

Z velikim navdušenjem je bil tedaj sprejet predlog dr. Voršiča, naj se osnuje klub za omogočenje čim tesnejšega medsebojnega spoznavanja slovanske akademske omladine v Londonu. In tako se je res osnovalo društvo z imenom »Klub slovanske akademske omladine v Londonu«. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Poljak g. Witold Chevaleroik, za tajnika pa Jugosloven dr. Boris Tuma, sedež kluba je v prostorih fakultete za slovanske jezike.

Na prvem rednem sestanku je ob navzočnosti Poljakov, Čehov, Bolgarov, Rusov in Jugoslovenov otvoril g. predsednik vrsto predavanj s predavanjem o razmerju med Poljsko in Rusijo. Predavatelj je v zanimivem govoru pojasnil kulturni razvoj Ukrajine in obrazložil razmerje do Poljske kakor do Rusije. Svoja izvajanja je temeljito podprl s podatki iz zgodovine in z raznimi fakti, ki so v neposredni zvezi s tem vprašanjem. Na drugem sestanku je govoril vedno aktivni g. dr. Voršič o jugoslovenskih manjšinah v Italiji in Avstriji. Na tretjem sestanku je govoril Bolgar gospod Ganev o perečih problemih bolgarske države, na četrtem Čeh g. dr. Křikava o nemško-avstrijski carinski zvezi s pravnega vidika. Po predavanjih se vedno razvije živahna in zanimiva debata.

Razpoloženje v klubu je prijateljsko. V naraščajočem številu članstva in vsesplošnem zanimanju pa se kaže najlepše, da je bila ideja ustanovitve našega kluba res posrečena.

B. T.

Občni zbor društva »Trgovska akademija«

V petek 22. t. m. se je vršil v sejni dvorani bornice za TOI redni občni zbor društva »Trgovska akademija« v Ljubljani, ki se je v glavnem pečal z vprašanjem zgradbe poslopja za drž. trgovsko akademijo. Zboru je predsedoval g. Ivan Jelačin, predsednik Zbornice TOI. Uvodoma se je spominjal preminulih članov g. Petra Štepica, Draga Schwaba in Medveda. Nato je ob splošnem odobravanju predlagal, da se pošljeta zahvalni brzojavki ministrskemu predsedniku in ministru trgovine in industrije za njuno naklonjenost, ki sta jo pokazala društvu pri gradbenem posojilu za šolsko poslopje Trgovske akademije.

Iz poročila o delovanju društva posnamemo, da se je neumornemu posredovanju predsednika g. Jelačina končno vendarle posrečilo dovesti gradbeno akcijo do srečnega zaključka s tem, da je vlada ustregla prošnji društva in da je bila vstavljena že v lanskem in sedaj tudi v letošnjem državnem proračunu anuiteta 400.000 Din za najetje gradbenega posojila 4,703.330 Din pri Drž. hipotekarni banki. Ministrstvo trgovine in industrije je pozvalo društvo, da izdela čim prej končne načrte in proračune, obenem pa da zaradi zadolžitve pri Drž. hipotekarni banki prenese lastninsko pravico na svoji gradbeni parceli v last države. Zadnje načelne ovire so s tem odstranjene in premagati bo treba le še nekatere formalnosti, nakar se bo pričelo z gradnjo. Upati je, da se to zgodi še tekom letošnje gradbene sezone.

Na predlog g. Frana Stupice je občni zbor z velikim odobravanjem izrekel predsedniku g. Ivanu Jelačinu za neumorno in žilavo vodstvo gradbene akcije priznanje in zahvalo.

Gradbene načrte je izdelal brezplačno arhitekt g. inž. Vladimir Šubic, ki je bil tudi poverjen, da izdela detajlne načrte in proračune.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal zborniční tajnik g. dr. Pretnar, je razvidno, da ima društvo 94 članov, 9 ustanovnikov in 6 podpornikov. Blagajnik g. direktor Krofta je poročal, da znaša premoženje društva v gotovini 570.819 Din, vrednost zemljišča, ki se odstopi državi 275.000 Din, gradbeni fond Zbornice TOI je dosegel 479 tisoč 790 Din, tako da znaša gradbeni fond skupno 1,040.609 Din. Po poročilu preglednika g. Frana Stupice, na katerega predlog je bil izročen odboru absolutorij, so se vršile volitve, pri katerih so bili izvoljeni: za predsednika g. Ivan Jelačin, za prvega podpredsednika g. Lilleg, za drugega podpredsednika g. dr. Fran Windischer, za tajnika dr. Jos. Pretnar, za blagajnika g. Hanuš Krofta, za odbornike gg. Andrej Šarabon, Fran Bonač, Anton Rojina, dr. Ljud. Boehm, Viktor Meden, Jakob Horvat, prof. Franjo Sič, direktor dr. Karol Pirjevec, Stanko Florjančič in inž. Milan Šuklje, za namestnike gg. direktor Rihard Skubec, Juraj Verovšek, dir. Avg. Tosti in August Agnola, končno za preglednika računov gg. Fran Stupica in August Skaberne.

Občni zbor Društva »Trgovska akademija« je pokazal, kako lepi uspehi se dajo doseči kljub silnim težkočam, ako so na čelu akcije ljudje, ki delajo z idealizmom in neupogljivo voljo ter se ne strašijo niti žrtev niti truda. Želeti je le, da bi društvo čimprej goseglo svoj glavni cilj, zgradbo poslopja Trgovske akademije, da more nato posvetiti svojo skrb in delo naslednjemu cilju: podpori slušateljev in učnih moči našega najvišjega trgovskega učilišča, da dobimo res prvovrstne izšolane ljudi v našo trgovino.

V nedeljo 31. t. m. — igrišče SK ILIRIJE

državno prvenstvo

Gradjanski : Ilirija

ŠK (Zagreb)

Predtekma Gradjanski rez. : Ilirija rez. ob 16. uri.

OB VSAKEM VREMENU

7088

Požar v Kandiji

Novo mesto, 26. maja.

Sinoči ob pol 24. je magistratna sirena naznanila prvi letošnji požar. Ogenj je nastal pri kandijskem kolodvoru v hiši železničarja Jakoba Pogačarja. Vzrok so bile napake v dimniku, ki je bil izpeljan skozi podstrešje, kjer je bilo naloženega nekaj sena in morske trave. Pokvarjenega dimnika se je dotikal tudi leseni strešni del, takozvani špirovec, ki se je naglo vnel. Jakob Pogačar je prišel zvečer iz službe in se je takoj vlegel k počitku, njegova žena Ivana pa ob nesrečni uri še ni spala ter je še pravočasno opazila požar.

Novomeški gasilci so bili kmalu zbrani, niso pa mogli dobiti vode iz preveč oddaljenega hidranta. Šele, ko so našli na vrtu Pogačarjevega soseda vodnjak poln vode, je pričela uspešno delovati motorka. Železničarjeva hiša je naglo gorela in so bili gasilci, ki so spravljali pohištvo iz goreče hiše ,v življenjski nevarnosti. Posebno požrtvovalni so bili gg. Karl Suhi, paznik Ludvik Tešar in orožnik Ivan Modic. Po težkih naporih so ogenj udušili, od hiše pa so ostali nepoškodovani samo temelji. Na pomoč so prihiteli tudi šmihelski gasilci, a je bilo tedaj že vse končano.

Kobilice v Bosni

Mostar, 26. maja. n. Bosno in Hercegovino vsako leto napadejo veliki roji kobilic. Letos so se pojavile kobilice v izredno velikem obsegu. V okolici Knezpolja in Lipe je 10 kvadratnih kilometrov polja popolnoma uničenega. Ljudje noč in dan pobijajo to golazen, vendar pa je ne morejo iztrebiti, ker prihajajo vedno novi roji. Kjer se kobilice spustijo na tla, uničijo vse zelenje, tako da ne ostanejo niti korenine. Prebivalstvo je zaprosilo vlado za nujno pomoč.

Umor starke pri Zagrebu

Zagreb, 26. maja n. V Stenjevcu so našli na binkoštno nedeljo mrtvo 74-letno Terezijo Peršin. Sodna komisija je ugotovila, da je umrla nasilne smrti, ker so se poznali na vratu znaki davljenja. Pod sumom umora je bil aretiran zet Peršinove Ivan Jelinčić, o katerem pravijo, da je hotel na ta način čim prej priti do dediščine.

Zaslišavanje prič v zagrebškem procesu

Izpovedbe prič, ki so bile navzoče pri umoru direktorja Tonija Schlegla — Razprava se še nadaljuje

Zagreb, 26. maja n. V nadaljevanju procesa proti Hramiloviću in tovarišem so bile danes zaslišane nekatere priče, ki so slučajno videle, kako sta Babić in Soldin streljala na pokojnega Tonija Schlegla.

Prvi je bil zaslišan šofer Valent Mundjar, ki je peljal Schlegla od Jugoštampe do njegovega stanovanja na Prilazu. Videl je, kako sta izza vogala prihitela dva neznanca v trenutku, ko je stopil Schlegel k vežnim vratom, in oddala nanj dva strela, nato pa pobegnila. Sprva je bil popolnoma zmeden in ni vedel, kaj bi storil, nato pa je pohitel z avtomobilom za beguncema. Pridružil se mu je šofer Mislang, ki je res enega dohitel, pa ga je ta sunil od sebe in pobegnil. Ne more pa s sigurnostjo reči, dali je bil to Soldin ali Hranilović. Sluga pokojnega Schlegla Albin Babić je ponovil svoje prejšnje izpovedi, da je že več dni videl oprezati okrog Schleglovega stanovanja sumljive ljudi.

Zaslišani so bili nato še Marija Prohaska, Tomislav Bakran in Milka Doljan, Antonija Suknjadić, Tonka Ilić, Helena Jamšek in Milan Nikulić, ki so slišali strele in videli bežati dva neznanca.

Direktor Jugoštampe Milan Divjak je izpovedal, da je sicer vsak večer spremljal Schlegla domov, usodnega dne pa je Schlegel njegovo spremstvo odklonil, češ, da še ne gre domov. Ve tudi, da je Schlegel dobival grozilna pisma. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Komunizem in boljševizem v praksi

Poučna tožba v Parizu — Veliko zasebno premoženje umrlega komunističnega voditelja Krasina

Pariz, 26. maja. AA. Vdova pred tremi leti umrlega poslanika Sovjetske unije v Londonu Krasina je vložila pri pariškem sodišču tožbo za 350.000 frankov proti svoji nekdanji prijateljici ge. Cuinkević. Krasinova vdova je imela ob smrti svojega moža pri neki stockholmski banki konto v znesku 70.000 švedskih kron, ki jih je prepisala na svojo prijateljico, da bi bila varna pred poizvedovanji sovjetskih oblasti. Ker je izjavila po smrti svojega moža, da je brez sredstev, je dobila od sovjetske vlade pokojnino. Ko pa je po ureditvi pokojnine zahtevala od ge. Cuinkovićeve povrnitev prepisane svote, ji ga. Cuinković denarja ni hotela vrniti, češ, da si je Krasin pri njej izposodil večjo vsoto denarja, ki jo račun njegove vdove pri švedski banki samo deloma krije. Krasinova vdova bo brškone izgubila pokojnino in bančni konto.

Ribarski sestanek v Bohinju

V soboto se je vršil, kakor smo že na kratko poročali, v Bohinjski Bistrici ribarski sestanek, ki je bil prav dobro obiskan, saj mu je kljub oviram in neugodnim razmeram prisostvovalo nad 70 članov ribarskih društev v Mariboru in Ljubljani, dočim je ostalo celjsko društvo iz nepojasnjenih razlogov nezastopano. Zborovanje je otvoril predsednik ljubljanskega Ribarskega društva g. Pustoslemšek, ki je pozdravil navzočega zastopnika banske uprave upravitelja inž. Rejca in vse došle tovariše in tovarišice. Razložil je, kaj je ljubljansko društvo napotilo, da je sprožilo misel o tem sestanku. Glavni razlog je bil, da bi se ribarska društva čim bolj zližala in prijateljski odnošaji med njimi čim bolj poglobili. Že lani je bil v ta namen osnovan izvršilni odbor treh ribarskih društev, spletke pa so razbile to organizacijo takoj po porodu. Letos pričenjamo znova in smo prepričani, da bomo svoj cilj dosegli.

Govornik je dalje slikal težkoče, ki jih je bilo premagati, predno je bilo mogoče sklicati bohinjski setanek, zlasti ker je bil sestanek spojen z ogledom banovinskega ribjega zavoda. Da ilustrira te težkoče, je navedel, da je dobilo železniško ministrstvo anonimno vlogo, da bo sestanek v Bohinjski Bistrici sestanek samih trgovcev in da naj ministrstvo z ozirom na to ne da nobenih voznih olajšav.

Po predsednikovem poročilu se je razvila živahna debata o težnjah ribarskih organizacij, o potrebi posebnega ribarskega zakona za sladke vode, o tesnejših stikih med ribarskimi društvi itd. O željah in zahtevah mariborskega društva je izčrpno poročal njega predsednik prof. V. Cotič. Njegova izvajanja je še izpopolnil prof. dr. Igo Fludrnik. Ko je dal še nekatera pojasnila predsedujoči R. Pustoslemšek, je zbor ugotovil, da so stremljenja in cilji mariborskega in ljubljanskega društva identični, na kar je bil izvoljen odbor za sestavo resolucij. V ta odbor so bili poslani gg. Cotič, dr. Drnovšek, Vl. Kapus, dr. Rapotec, R. Pustoslemšek in inž. Fr. Tavčar. Temu odboru se je tudi poverila naloga izvršilnega odbora za snujoče se zvezo ribarskih društev.

Nato je predaval Vl. Kapus o ribarstvu in njega razvoju v Dravski banovini, za njim pa g. dr. Kraus iz Maribora o sulcu v Dravi. Obe predavanji sta bili lepo zasnovani in sta zbudili živahen interes. Po kratki debati je predsednik ob pol 2. zaključil lepo uspelo zborovanje.

V nedeljo 24. ob 10. je bil skupen ogled banovinskega ribjega zavoda, ki se ga je udeležilo pod strokovnim vodstvom upravitelja g. inž. Rejca nad 80 oseb. Podrobni opis zavoda je priobčil že »Slov. Narod«. Udeleženci so se prepričali, da je zavod v najboljših rokah in da ima vse pogoje za uspešen razvoj. Ob 12. so se člani ribarskih organizacij zbrali na skupno kosilo na vrtu hotela »Triglav«, kjer so bili prav dobro postreženi. Po kosilu je bilo še kratko zborovanje, na katerem so bile enodušno sprejete te-le resolucije:

1. V interesu ribarstva in njegovega razvoja da se čim preje uveljavi moderen, vsem zahtevam ribarstva ustrezajoč, enoten ribarski zakon za sladkovodno ribarstvo. Za pomorsko ribarstvo naj se izda poseben zakon.

2. V smislu ribarske uredbe za bivšo ljubljansko oblast in svoječasnih obljub banske uprave naj se nemudoma osnuje banovinski ribarski sosvet, ki bi naj bil posvetovalen organ banske uprave v vseh ribarstva se tičočih vprašanjih.

3. Ribarske knjižice, ki so v veljavi v bivši ljubljanski oblasti, naj se brez odlaganja uvedejo v vsej dravski banovini.

4. Naša enodušna zahteva je, da se osnuje zveza ribarskih organizacij v dravski banovini. Izvršilni odbor te zveze naj zastopa skupne interese vsega ribarstva v dravski banovini.

Razvoj ribarstva je mogoč samo v sodelovanju oblasti in ribarskih organizacij. Kot prvi korak k temu smatramo omogočenje tega ribarskega sestanka in ogleda banovinskega ribjega zavoda v Bohinjski Bistrici s strani g. bana dr. Draga Marušiča.

Po sprejetih resolucijah je predsednik R. Pustoslemšek predlagal vdanostno brzojavko najvišjemu zaščitniku ribarstva Nj. Vel. kralju Aleksandru in brzojavni pozdrav g. ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću; predlog so vsi navzoči sprejeli z največjim navdušenjem. S pozivom, da bi se ribarji v še večjem številu, kakor sedanjega, udeležili prihodnjega ribarskega sestanka, ki bo bodoče leto v Mariboru, je predsednik zaključil ta vsestransko lepo uspeli sestanek.

Za narodno prosveto v Prekmurju

Dolnja Lendava, maja.

Zveza kulturnih društev v Mariboru priredi v nedeljo 31. t. m. v Beltincih prosvetni dan za vse Prekmurje. Prireditev bo v dvorani hotela »Krone«. Na dnevnem redu bodo zelo važna predavanja, ki zanimajo naše selo, našega kmeta, prav tako pa so važna za našega inteligenta, ki živi med kmetskim ljudstvom in so mu njegove življenske razmere pri srcu.

Predavali bodo minister v pokoju g. dr. *Kukovec* o izobrazbi in prosveti, prvem pogoju kmeta in delavca, naroda in države; profesor vinarske in sadjarske šole v Mariboru, agronom g. *Šiftar* o perečih vprašanjih kmetijskega gospodarstva v Prekmurju, urednik g. inž. *Mrovlje* iz Ljubljane o najaktualnejšem našem vprašanju, o agrarnem zakonu. Predvajal se bo tudi zdravstveni poučni film »Alkohol« s potrebnimi pojasnili okrožnega zdravnika g. dr. *Kolarša*.

V Prekmurju je bilo v polpretekli dobi marsikaj zamujenega na polju prosvetne, socialno-gospodarske in nacionalne vzgoje našega ljudstva. Marsikaj se je zaneslo k nam tudi nezdravega, škodljivega, kar je razdvajalo narod in ga spravljalo na napačno pot prehude strankarske opredelitve. Neštetokrat smo že poudarjali škodljivi vpliv nekdanjih časov, ki še danes marsikje onemogoča resno prosvetno delo po naših selih. Zveza kulturnih društev v Mariboru vrši že dalje časa važno kulturno delo tudi v našem Prekmurju. Njeno delovanje zasluži vso pozornost in vso podporo. S prireditvijo, kakor bo prosvetni dan v Beltincih, stopa s svojimi poučnimi in aktualnimi predavanji pred najširši krog ljudstva. Naj bo prijetna dolžnost vseh naših prosvetnih delavcev, da se udeleže prosvetnega dneva in nanj opozore svojo okolico, kmečko prebivalstvo.

Istega dne in istotam v posebni sobi bo *prosvetna konferenca*. Ta bo obsegala naslednji dnevni red: O novih ciljih in smernicah v prosvetnem delu v zvezi z delom za gospodarski napredek bo poročal predsednik Zveze g. *Spindler*. O stanju prosvetnega in gospodarskega dela bosta govorila za srez soboški šolski upravitelj v Murski Soboti g. Fran *Gabrijelčič*, za lendavski srez g. *Horvat Izidor*, učitelj v Dolnji Lendavi. Ta prosvetna konferenca je zelo važna za nadaljnje prosvetno delo v Prekmurju, zato se vabi zlasti naše delavno učiteljstvo, da na njej sodeluje.

Udeležimo se vsi velikega prosvetnega dneva v Beltincih!

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Polagoma porast oblačnosti, sicer pa toplo in še stalno vreme. — **Situacija včerajšnjega dne:** Barometerski maksimum pokriva večji del vzhodne Evrope. Zapadni del pa je že prišel pod vpliv ciklona z Atlantskega oceana.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Poletno vreme bo trajalo dalje; ponekod morda krajevne nevihte.

Srečke državne razredne loterije **22 kola**

so že v prodaji. V Ljubljani si jih morete kupiti v Oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici in v Šelenburgovi ulici ter v podpisani hranilnici. V Mariboru, v Celju, v Trbovljah, v Novem mestu in na Jesenicah pa v tamkajšnjih podružnicah »Jutra«.

Žrebanje 1. razreda se bo vršilo že 20. junija.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Zadnja pot ministra dr. Drinkovića v Zagrebu

Pogrebni sprevod na Jelačićevem trgu

Z mednarodnih letalskih tekem v Zagrebu

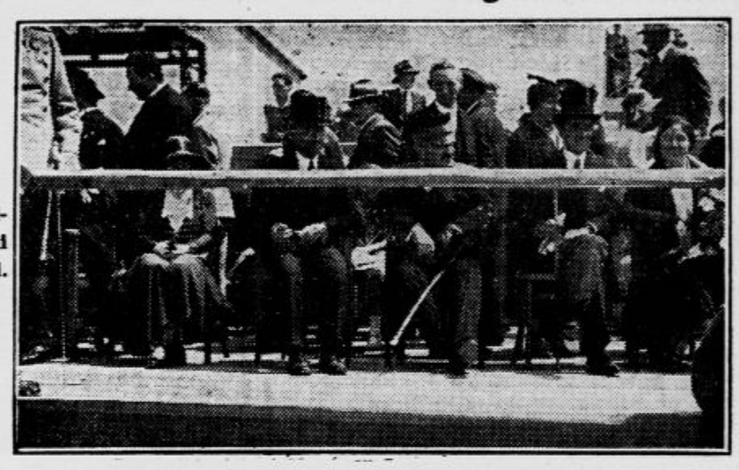

Skupina odličnih predstavnikov na častni tribuni med tekmami.

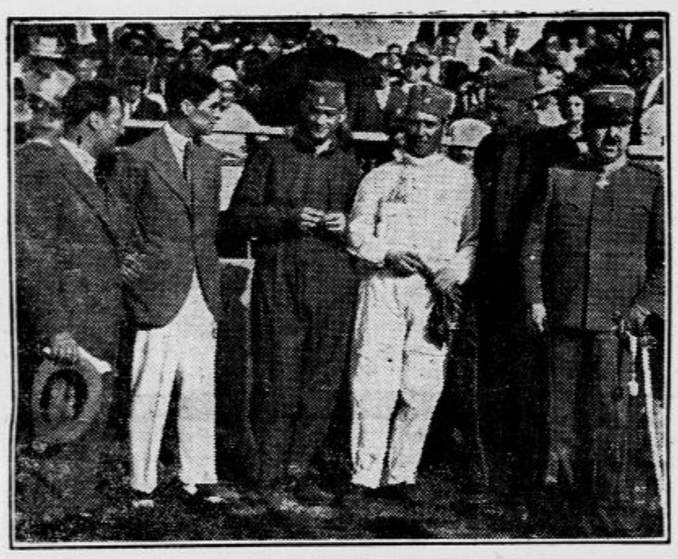

Skupina odličnih jugoslovenskih letalcev: Bajdak, Šintić in Nikolić s komandantom armije generalom Matićem in ravnateljem Aeroputa T. Sondermayerjem.

Zanimiva razstava o napredku Jugoslavije

V soboto ob 9. bo otvorjena v Jakopičevem paviljonu razstava Centralnega presbiroja

Ljubljana, 26. maja.

Kakor smo kratko že poročali, bo v soboto 30. t. m. ob 9. dopoldne otvorjena v Jakopičevem paviljonu razstava Centralnega presbiroja predsedništva ministrskega sveta, ki kaže napredek naše države od 1919 do 1929 leta. Razstava je bila prvič otvorjena v Ženevi ob priliki lanskega zasedanja Društva narodov. Posetili so jo mnogoštevilni diplomati raznih držav in znani novinarji. Vsi so soglasno izjavili, da pomeni ta razstava velik uspeh.

Centralni presbíro je po Ženevi priredil razstavo v večjih krajih naše države, prenesel pa jo je tudi v inozemstvo, kakor v Prago, Brno, Bratislavo, Poznanj, Varšavo in Budimpešto. Iz poročil inozemskih listov smo razvideli, da je naš Centralni presbiro lahko ponosen na to svojo prireditev, ki je v vsakem pogledu uspela.

Ker pa ta razstava ni samo propagandnega, temveč tudi zelo poučnega značaja, je bilo sklenjeno, dati tudi prebivalstvu dravske banovine, posebno pa Ljubljani, priliko, da si ogleda dokumente napredka naše države od prevrata dalje. V soboto ob 9. dopoldne bo torej ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič otvoril to zanimivo zbirko dokazov našega delovanja in napredka na vseh poljih.

Na razstavi vidimo, kdo smo in kaj smo, kako smo močni in bogati, razstava nam kaže, kaj imamo in kaj nam še manjka. Vsi ti podatki so prikazani v grafikonih, tabelah, številkah, fotografijah in podobnem. Razstava je razdeljena na več skupin. Splošni del se nanaša na vso našo državo. Tukaj bomo videli v prvi vrsti podatke o številu prebivalstva. Prosvetni oddelek obsega razvoj šolstva po banovinah, nato socijalno medicino, socijalno zaščito, higijeno. Videli bomo, koliko prebivalcev pride v naši državi na posamezno šolo, koliko učencev na 1000 prebivalcev. Vzorno je pokazan pregled vseh osnovnih šol. Posebna skupina je posvečena gradbeni delovnosti. Tukaj se vidi velik napredek naši mest. Razne fotografije nam jasno govore o napredku in razvoju naših glavnih središč. Ker bo na tej razstavi zastopana tudi Ljubljana, se pričakuje, da bo to lepo prireditev posetilo mnogobrojno občinstvo. Vstopnine ne bo. Poset razstave priporočamo zlasti posetnikom velesejma.

Jubilej vzorne slovenske matere

Maribor, 26. maja.

Danes obhaja v Celovcu v krogu svojih otrok, vnukov in pravnukov osemdesetletnico ga. Ana Cizelj. Rodom iz Šoštanja kot najmlajša hčerka pokojnega nadučitelja Petra Mussija je zadnja potomka te rodbine. Preživela je 8 bratov in sestra, od njenih 8 otrok pa jih živi še sedem ter so hčerke poročene po Dolenjskem in po Dravski dolini, sin Janko je sekretar ljubljanske poštne direkcije, Tone pa zdravnik Bratovske skladnice v Trbovljah. Njen soprog g. Ignacij Cizelj, ki je umrl že leta 1912, je bil učitelj v Šoštanju, v Slivnici pri Celju in na Vranskem. Po njegovi smrti se je preselila k hčerki v Celovec.

Jubilantka kot hči učitelja in učiteljeva soproga je najboljša priča nekdanjega težkega življenja slovenskih učiteljev, ki pa so junaško premagovali vse težave ter mnogo storili za narod. Njen oče, nadučitelj Peter Mussi je bil sotrudnik škofa Martina Slomška pri sestavi za našo narodno slovstvo važnih šolskih knjig. Tudi sam je pisal in je bila 1830 natisnjena njegova knjiga »Navod za nedeljske šole«, tej knjigi pa so sledile še druge. Ko je lani založila šoštanjska občina brošuro pod imenom »Mesto Šoštanj — Zgodovinski opis«, se v njej pohvalno in hvaležno omenja plodonosno delovanje nadučitelja Mussija na šolskem in gospodarskem polju. Velezaslužni šolnik se je mnogo bavil s sadjarstvom in čebelarstvom ter vživajo potomci sadove njegovega dela in naukov. Tudi mož jubilantke, pokojni Ignacij Cizelj ima velike zasluge za narodno prosveto in gospodarstvo. Mnogo lepega in koristnega je napisal v strokovnih in drugih listih pod imenom »Mozirski«.

Oba vzorna vzgojitelja sta imela veliko oporo v današnji jubilantki, kateri s številnimi sorodniki in prijatelji po Savinjski in Dravski dolini ter po Gorenjskem in ob Vrbskem jezeru iskreno čestitamo tudi mi k osemdesetletnici.

Hitite in oglejte si največji filmski umotvor

Luči velemesta

V glavni vlogi

Danes ob 4., 7., in 9. uri!

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124. Telefon 2124.

Smrt Maničinega brata

Preteklo soboto je v splošni bolnici v Ljubljani preminil poštni kontrolor g. Valentin Koman. Služboval je dolga leta v Bosni, kjer si je nakopal zavratno bolezen, ki ga je mučila več let. Zadnja leta je služboval v Ljubljani. Za svojo vestno službo je bil večkrat odlikovan.

Bil je poštena, blaga duša in četudi bolehen, je bil vedno vesel in dobre volje in zato priljubljen povsod, kjer so ga poznali. Zapušča ženo in tri otroke. S pokojnikom je izgubila naša popularna pisateljica Manica ljubljenega brata. Naj v miru počiva, preostalim naše iskreno sožalje.

Pogreb pokojnika se je vršil ob številni udeležbi občinstva. Zlasti mnogobrojno je bilo zastopano poštno uradništvo, ki je izkazalo poslednjo čast svojemu dobremu tovarišu.

Predrzen vlom sredi Ljubljane

Med prazniki je bilo vlomljeno v prostore Obrtne banke na Kongresnem trgu — Vlomilci so odnesli nad 90.000 Din

Ljubljana, 26. maja.

V analih ljubljanske kriminalne kronike že dolgo časa, mogoče več let, ni bil zabeležen tako velik in drzen vlom, kakor je bil izvršen med prazniki v prostore Obrtne banke na Kongresnem trgu. Tatovi so odnesli za približno 100.000 Din denarja.

Obrtna banka ima svoje poslovne prostore na vogalu Kongresnega trga in Zvezde. Lokal se nahaja v pritličju. Med prazniki se je mogoče v nedeljo ali pa v ponedeljek ponoči nekdo splazil v poslovne prostore. Odprl je s ponarejenim ključem močna vrata v veži in da bi ga kdo pri poslu ne zmotil, je nato vrata od znotraj pri kljuki zvezal z vrvico.

Nato se je vlomilec, morda jih je bilo tudi več, lotil velike železne »Wertheimerice«, ki stoji v desnem kotu za omreženim pultom. S svedrom je blagajno navrtal, luknjo pa je nato razširil z rezalnimi škarjami in napravil v desni steni 700 kg težke blagajne veliko odprtino v približni izmeri 60 × 35 cm. Ko je predrl zunanjo stran, je začel vrtati tudi notranji oklep. Vrtal je najprej v sredini in napravil luknjo, da je mogla pest skozi njo. Toda ni imel sreče, kajti v tem predalu ni bilo nobenega denarja. Zato je začel vrtati nekoliko višje, napravil je tudi tam za pest veliko odprtino in skozi luknjo segel po denarju ter nakopičenih valutah.

Iz navrtane blagajne je vlomilec odnesel *66 bankovcev po 1000 Din, 234 komadov po 10 Din. Poleg tega je odnesel 98 dolarjev v bankovcih po 1, 5 in 10 dolarjev, 5 srebrnih frankov, 14 srebrnih madžarskih pengov, 4 srebrne avstrijske šilinge, 12.85 belgijskih frankov v srebru in 35.15 nemških mark v srebru. Skupna škoda znaša 95.843 Din, krita pa je z zavarovalnino.*

Vlom je bil odkrit šele danes zjutraj. Ko je prišel bančni uslužbenec Ivan Simončič kakor običajno okrog 7. v urad, je presenečen takoj opazil, da je blagajna navrtana. Odhitel je iz banke in prijavil vlom najbližje službujočemu stražniku, ta pa je obvestil policijsko upravo. Dopoldne je policija takoj uvedla obširno preiskavo, vsi policijski agenti so bili mobilizirani in so odšli na delo. V prostore so prišli kriminalni uradniki, fotografirali so vlomljeno blagajno in odtise na blagajni. Kakor izvemo, manjka za storilci vsaka sled, vendar policija upa, da jih bo kmalu prijela.

Pomlajenje obraza

odstranitev gub in brazd dosežete uspešno in naglo z obkladki pravega Isla-blata (Isla - Schlamm) na obraz. Vsebuje ga naravni in zdravilni gorski glen kopališča Ischl. Uporaba enostavna po navodilu, ki je priloženo vsakemu zavojčku. Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah. Za kraljevino Jugoslavijo: Paracelsus k. d., Zagreb 3.

V nedeljo 31. t. m. — igrišče SK ILIRIJE

državno prvenstvo

Gradjanski : Ilirija

ŠK (Zagreb)

Predtekma Gradjanski rez. : Ilirija rez. ob 16. uri.

OB VSAKEM VREMENU

7088

Binkoštna štafeta za »Jutrov« pokal

Letos so ljubljanski lahkoatletski klubi že šestič tekmovali za »Jutrov« pokal. Letos sta tekmovali štafeti SK Ilirije in Primorja, ki je zmagala v času 4:58.9. Zadnjemu tekaču ilirijanske stafete se je zakadil pod noge velik pes tako, da je tekač padel in se lahko poškodoval. S tem pa je seveda zgubil vsako možnost za ugodno placiranje. Na slikah je videti oba tekača stafete SK Primorja Korčeta ko teče skozi cilj. Na slikah je videti oba tekača 50 m za startom in zadnjega tekača stafete ASK Primorja Korčeta ko teče skozi cilj.

Ko se začno krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

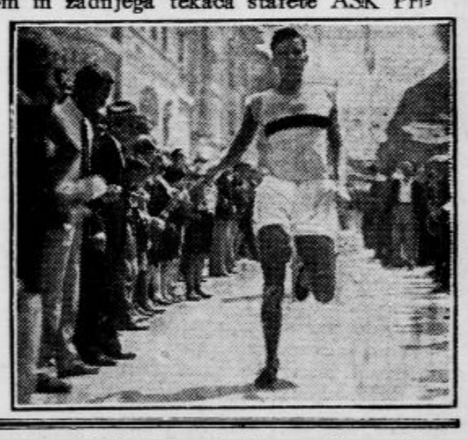

KULTURNI PREGLED

Petletnica smrti Srečka Kosovela

Danes poteče pet let, kar je v Tomaju na Krasu umrl slovenski pesnik Srečko Kosovel. Kakor Murn-Aleksandrov, Kette in mnogi naši mladi talenti, je tudi Srečko Kosovel prezgodaj slišal, kako »grobovi tulijo«, mlad, star komaj 22 let, je omahnil v prepad večnosti.

Po smrti so se odprli predali njegovih dijaških kovčegov in na dan je prišlo delo, ki prekaša vse, kar je Sr. Kosovel objavil za svojega življenja. Njegovo ime, ki je bilo prej znano samo ožjemu krogu okoli dijaške »Lepe Vide« in poznejše »Mladine«, je šele po smrti dobilo širšo resonanco v našem kulturnem življenju. Zbirka »Pesmi,« ki so jo izdali Kosovelovi prijatelji, je pomenila v naši liriki majhen dogodek. Pokazala je prikupno duhovno obličje nežnočutečega pesnika, ki je imel nesporno lep dar, ki pa je bil še premlad, da bi že suvereno obvladal svoje oblikovalne sposobnosti. To, kar je ostalo za njim, pa je dovolj močno, da zagotovi njegovemu imenu trajno mesto v slovenski književnosti. Tu bo ostal predvsem kot predstavitelj onega literarnega rodu, ki je po materialnem in duhovnem razdejanju svetovne vojne, v času, ko se je videlo, da so razveljavljene vse večne vrednote in da je svet postavljen na glavo, iskal poti k sebi, svojemu narodu, svoji slovenski zemlji. Ostal bo nadalje kot poet Krasa in njegovih gmajn; manj kot umetniško delo, a tem bolj kot topel človeški dokument se bodo čitale pesmi, v katerih je Kosovel izražal svoja notranja stanja, svoje temačne prizvide in predsmrtne slutnje.

Izbrano delo Srečka Kosovela izide že v bližnjih dneh pri Tiskovni zadrugi v redakciji pesnika in kritika Antona Ocvirka, ki je spisal tudi obsežen uvod. V knjigi bo zbrano vse, kar je v Kosovelovi poeziji klenega in trajnega, uvod pa bo prva obširna, izčrpna študija o življenju, osebnosti in delu Srečka Kosovela. V tej dokončni izdaji bo moral Kosovelovo delo imeti vsak, ki mu je količkaj do naše izvirne književnosti.

Srečko Kosovel je pokopan v Tomaju, v naročju svojega ljubljenega Krasa. Ob petletnici smrti se tega groba spominjajo vsi, ki se z žalostjo v srcu zavedajo, koliko nad in obetov je s truplom Sr. Kosovela sprejela vase prst našega izmučenega Krasa.

Naši slikarji na beograjski razstavi

Beograd, 22. maja.

Pred dnevi je bila v Umetnostnem paviljonu »Cvijeta Zuzorić« otvorjena tretja pomladna razstava slikarskih in kiparskih del jugoslovenskih umetnikov. Pokrovitelj razstave je princ Pavle. Zastopanih je 87 slikarjev in slikaric in 15 kiparjev z 228 slikami in 36 skulpturami. Razstava ni pomembna samo po številu udeleženih umetnikov, marveč tudi po svoji umetnostni kakovosti. Med deli so nekatere prvovrstne reči. Umetniki raznih struj, stremljenj in tehnike so tu pokazali najboljše, kar so ustvarili v zadnjem času.

Razstava je jugoslovenska v pravem pomenu besede, saj so zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci. Izmed Slovencev so udeleženi: Bruno Vavpotič z akvarelskimi krajinami, Ivan Vavpotič takisto v glavnem s pejsaži; izredno uspela je njegova »Deklica pri oknu«. Olaf Globočnik je razstavil neki portret, izvrstna pa je tudi njegova slika »Kosec«. Slika je polna barv; veter vije koščevo brado. V perspektivi vidiš belo nebo, a pred koscem kakor ogenj plameneče zlato klasje. Obe sliki sta v olju. Jože Gorjup je razstavil radiranko »Kopalke« in dve sliki v olju; kompozicijo »Prijateljstvo« odlikuje socijalna nota. Slika kaže štiri delavce v krčmi in je vsa dana o temnih barvah. Fran Zupan je zastopan s štirimi lepimi krajinami v akvarelu, Elko Justin z dvema značilnima lesorezoma. Ivan Kos je razstavil krasno sliko v olju »Slovenske gorice«. Krajine v olju, tihožitja in portret Frana Koširja so takisto tej razstavi v čast. Franceta Kralja predstavlja zanimiva slika »Pomlad«; na prvi pogled se vidi kakor kakšna cerkvena slika z altarja. Kaže mladeniča in dve devojki v pozi pobožnih nun. Slika izziva slutnjo greha, h kateremu vabi pomlad in kesa, ki je njena posledica vsakega greha. Vsa slika je izvedena v temni barvi. Tudi slika »Slovenska vas« je po svoji izvedbi zanimiva. Odlikujejo jo tri barve: trava in drevje je v zeleni, zidovi v beli, strehe v rdeči barvi. Sredi teh barv imaš idilo zaljubljene dvojice.

Tone Kralj je razstavil eno sliko v olju in eno s kredo: obe izdelani prav vešče. Miha Maleš se je izkazal z nekaterimi monotipijami, z lesorezom in risbami na svili. Ela Piščančeva se je lepo predstavila s svojo »Deklico v rožnati barvi« in še z dvema oljema, a Tone Plestenjak z dvema slikama s kredo. Mira Pregljeva čisla svetopisemske motive kot sta n. pr. »Jofrova hči« in »Magdalena«. Albert Sirk je razstavil tri prav lepe pokrajine, dočim Anica Sodnik - Zupančeva rada slika miniature (tri olja: japonski motiv, porcelan, tihožitje). Stane Cuderman je s kompozicijo »Na plesu« dal prijetno vizijo z nekoliko karikaturističnim nadihom. Tudi v ostalih treh oljih je pokazal svoje originalno umevanje.

Kakor je videti, so na letošnji pomladni razstavi Slovenci jako dobro zastopani: izmed 87 jugoslovenskih slikarjev je 17 Slovencev, torej malo manj kot četrtina, kar v primeri s številom Slovencev pričuje o živahnem in močnem kulturnem udejstvovanju. Razen slikarjev pa so pokazali svoja dela tudi nekateri slovenski kiparji, in sicer Fran Gorše, Tine Kos, Peter Loboda in Ivan Sajovic. Tudi njihova dela na tej razstavi zapuščajo najboljši vtisk. Dd.

Sestanek PEN - klubov Jugoslavije. Na binkoštno nedeljo so se setali v Zagrebu odposlanci PEN - klubov v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu. Zborovali so v Novinarskem domu pod vodstvom predsednika zagrebškega kluba dr. D. M. Domjanića. Ljubljanski PEN - klub so zastopali tajnik dr. Stele in člani Fr. Albrecht, Juš Kozak, Jos. Vidmar,

Domače vesti

Opozorilo državnim uslužbencem

Novi uradniški zakon prepoveduje administrativne popravke stanja, v katerem so bili državni uslužbenci dne 1. aprila 1931. Zato se ne morejo več jemati v pretres prošnje za naknadno priznanje kake službene dobe. Pač pa določa novi zakon, da smejo uslužbenci do 31. julija letos predložiti po službeni poti svojemu pristojnemu ministrstvu v originalu ali overovljenem prepisu dokumente o službah, ki jim še niso bile priznane za pokojnino, pa se po novem zakonu priznavajo, da se te službe zabeležijo v uslužbenskem listu in dokumenti vlože v uslužbenski list. Vse take prošnje in potrdila so po paragrafu 97. uradniškega zakona kolkov proste.

Novi uradniški zakon vsebuje v paragrafu 254. tudi določilo, da se državnim uslužbencem, ki so bili v državni službi na dan 1. aprila 1931. in ki so bili z vojno ali zato, ker so jim sovražna oblastva iz političnih razlogov med vojno odvzela prostost, ovirani dovršiti šolo ali vstopiti v službo, znižujejo roki iz paragrafa 49 (to so roki za napredovanje v višje skupine) za eno tretjino. Okolnost, ali ima kdo pravico na to ugodnost, se bo ugotovila z odločbo resortnega ministra in se bo taka določba shranila z drugimi dokumenti vred v uslužbenskem listu. Zato naroča ministrstvo, naj državni uslužbenci, ki smatrajo, da imajo pravico do te ugodnosti, pismeno zaprosijo za tako odločbo. Prošnje, ki so oproščene kolkovine, morajo biti opremljene z listinami, s katerimi se ta pravica dokazuje. Odločbo o priznanju te ugodnosti bo ministrstvo dostavilo v prepisu glavni kontroli, po prejemu soglasne ocene bo en izvod odločbe dostavilo prizadetemu uslužbencu, drugi izvod bo pa vložilo v uslužbenski list. Komur pa bo ministrstvo prošnjo odbilo, mu bo takoj izdalo negativno odločbo.

---

* **V spomin uglednemu možu.** Kakor smo že poročali, je umrl v celjski bolnici v najlepši moški dobi g. Franc Schaur, bivši graščak v Brodeh pri Vranskem. Pokojnik je bil župan jeromske občine, načelnik okr. zastopa, prvi in dolgoletni starosta vranskega Sokola in podporni član vseh društev. Z njim je umrl narodnjak in naprednjak, vedno aktiven v javnosti, plemenit značaj, človek zlatega srca in odprtih rok. V Savinjski dolini je malo ljudi, ki bi bili bolj priljubljeni in znani. Žal, da je zadnja leta zaradi hude telesne nezgode omagal, in se ni mogel več udejstvovati. Zapušča ženo in dve hčerki. Hudo preizkušenim naše tiho sočutje!

* **Odvetniški izpit** pri banskem stolu v Zagrebu z oceno »vrlo dobro« je dne 18. t. m. napravil g. dr. Fran Skaberne, bivši načelnik oddelka za prosveto in vere pri takratni pokrajinski upravi v Ljubljani. Rojaku, ki se je šele v zreli moški dobi posvetil advokaturi in sedaj z odličnim uspehom napravil odvetniški izpit, naše čestitke!

* **Izpremembe v državni službi.** Z odlokom ministra pravde je sodniški pripravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani Evgenij Maslov potrjen za stalnega. Imenovani so: dr Oton Bajec in dr. Božena Grosman za sekundarna zdravnika državne bolnice v Ljubljani, Ivan Klemenčič za poštnohranilničnega uradnika pri podružnici Poštne hranilnice v Sarajevu, Josip Poš pa za pomočnika ekonoma državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani.

* **Iz Zdravniške zbornice.** Kakor razglaša banska uprava, so bili vpisani v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino sekundariji državne obče bolnice v Ljubljani dr. Ivan Kaukler, dr. Vlado Milavec in dr. Vladimir Kajzelj in sekundarij dr. Janko Benedik v Brežicah.

* **Iz notarske službe.** Notar v Cerknici g. Tilen Levec je 19. aprila letos umrl. Za vršilca dolžnosti izpraznjenega notarskega mesta je imenovan g. Peter Maležič, notarski pripravnik v Cerknici.

* **Rektorat univerze v Ljubljani** je razpisal mesto izrednega profesorja za biologijo na medicinski fakulteti in mesto docenta za splošno in pripremno kemijo.

* **Razpis učiteljskih služb.** V Radencih v ljutomerskem okraju je razpisana služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico, na Zidanem mostu pa služba šolskega upravitelja. Prošnje za te službe je vložiti do 10. junija.

* **Avstrijski novinarji v Dalmaciji.** Preko Cetinja in Boke Kotorske je v ponedeljek prispela v Dubrovnik skupina dunajskih novinarjev, ki jo vodi znani nemški publicist dr. Kandt. Novinarje so sprejeli zastopniki mestne občine, Zveze za pospeševanje turizma okrožnega inspektorata in meščanstvo. Gosti so bili prijetno presenečeni. Dr. Kandt je spontano izjavil, da v svojem življenju ni videl veličanstvenejših in lepših krajev, kakor jih nudi Jugoslavija.

* **Slovaški avtomobili pridejo v Jugoslavijo.** Klub slovaških avtomobilistov v Bratislavi priredi v času od 23. t. m. do 4. junija avtomobilski izlet svojih članov po Jugoslaviji. Skupino slovaških avtomobilistov bo vodil predsednik dr. Otokar Jamnicky, izleta pa se udeleži 41 avtomobilov. Izletniki obiščejo Zagreb, Banjo Luko, Jajce, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik, Boko Kotorsko in Črno goro, na povratku pa Split, Sušak, Ljubljano in Maribor.

* **Prihod ameriških izletnikov.** Na binkoštno nedeljo zjutraj je zopet prispelo z brzovlakom preko Jesenic 98 ameriških izletnikov na oddih v staro domovino. 47 slovenskih izletnikov je izstopilo v Ljubljani, drugi pa so nadaljevali potovanje proti Zagrebu in Beogradu. Izletniki so pod vodstvom g. Pestotnika, uradnika od Sakser State Bank iz New Yorka, 15. tega meseca odpotovali iz New Yorka z luksuznim brzoparnikom »Ile de France«, last francoske paroplovne družbe Cie. Gle. Transatlantique. Po 5 in pol dnevni zabavni vožnji so prispeli v francosko pristanišče Le Havre. Družba jim je preskrbela direkten vagon iz Pariza v Ljubljano. Dragim rojakom kličemo dobrodošli v domovini in želimo, da bi med svojci preživeli najlepše dneve.

* **Pavlinovićeva stoletnica v Dubrovniku.** Podružnica Hrvatskega zmaja v Dubrovniku je ob priliki stoletnice rojstva slovitega hrvatskega politika in zaslužnega buditelja narodne zavesti v Dalmaciji Mihe Pavlinovića priredila v soboto zvečer spominsko svečanost. Slovesnost je otvoril predsednik podružnice dr. Zvonimir Bjelovučić, nakar je predaval profesor g. Vinko Foretić o zaslugah velikega pokojnika.

* **Poroke.** Pri poroki g. Metoda Senčarja in gdč. Marte Rajhove v Ljutomeru sta fungrala za priči g. Matej Senčar iz Ptuja in g. Lovro Petovar iz Ivanjkovcev in ne v našem poročilu v četrtek navedena gospoda. — V Zagrebu se je poročil uradnik novomeške Mestne hranilnice g. Anton Ogrin, vnet sokolski delavec, z gdč. Justino Žurovo, privavtno nameščenko iz Zagreba. — V nedeljo 24. t. m. je poročil na Brezjah župnik g. Avsec iz Lesc postajnega načelnika iz Žirovnice g. Josipa Mokorela vnetega tajnika brezniškega Sokola z gdč. Marijo Vovkovo iz ugledne kmečke družine iz Hraš. Kot priči sta fungirala hraški župan g. Ivan Ažman in g. Pavel Olip. — Dne 25. t. m. se je poročil v beograjski topčiderski pravoslavni cerkvi Marij Jarc, lastnik tvrdke »Poldičelik« M. Jarc v Mariboru, z gdč. Milko Majcenovo rojeno Povalejevo iz Maribora. Kot priči sta fungirala gg. dr. Jež, odvetnik, in direktor inž. Lochert. — Vsem parom iskrene čestitke!

* **Službeni list dravske banovine** objavlja v 32. letošnji številki med drugim: zakon o denarju kraljevine Jugoslavije, pravilnik orožniškega podpornega fonda, dajanje v promet jubilejnih znamk kot spomin na desetletnico osvobojenja in ujedinjenja, novo emisijo železniških tovornih listov in rešitev o prepovedi uvoza blaga ruskega izvora.

* **Natečaj za tri radijske telegrafiste.** Komanda zrakoplovstva naše vojske v Novem Sadu sprejme za potrebe trgovskega zrakoplovnega prometa tri kvalificirane radijske telegrafiste za samostojno delo pri oddajanju in prejemanju na sluh za vzdržavanje zveze po radiotelegrafskem potu s trgovskimi aeroplani, in sicer enega za radijsko postajo na aerodromu v Beogradu, enega za postajo na aerodromu v Zagrebu enega pa za postajo na aerodromu v Skoplju. Kandidati naj prošnji priložе strokovno diplomo ali spričevalo in potrdilo one institucije, pri kateri so že delovali, pri komandi vojnega zrakoplovstva pa morajo napraviti sprejemni izpit. V službo lahko vstopijo kot kontraktualni uradniki s početno plačo 2500 Din ali pa kot civilni državni uslužbenci. Službo lahko nastopijo takoj.

* **Novi grobovi.** Na Ločnici pri Poljeli je umrl na binkoštno nedeljo zjutraj gostilničar g. Franc Lukman v 65. letu starosti. Pokojnik je bil skrben gospodar in dober gostilničar. Zapušča ženo, 2 sinova in 2 hčerki. — V Kamniku je na binkoštni ponedeljek preminil g. Anton Lenarčič, sedlar, tapetnik in posestnik v starosti 67. let. — V Mariboru sta umrli v ponedeljek zvečer 81 letna zasebnica ga. Jožefa Domitarjeva v Krekovi ulici in vdova po krojaču ga. Katarina Gerbčeva v bolnici. — V celjski javni bolnici sta umrla 25. t. m. 71 letni zasebnik g. Bernard Bauer iz Celja in 75 letni prevžitkar g. Jurij Usar z Roginske gorice pri Šmariu. — V Bizoviku pri Ljubljani je umrl g. Matija Brajar, ki je bil 25 let član Gasilnega društva. Pokopali ga bodo jutri ob 17. na domačem pokopališču. — Na Stari Vrhniki je umrl 70 letni posestnik g. Ignac Debevc, ki bo jutri dopoldne položen k večnemu počitku. Pokojnikom blag spomin, rodbinam iskreno sožalje!

* **Jeseniški nacionalni kovinarji za pravice delavstva.** Podružnica Narodne strokovne zveze na Jesenicah je sklicala v petek 22. t. m. svoje zborovanje, na katerem se je razpravljalo o obstoječem stanju pri KID. Zborovanju je prisostvoval tudi tajnik NSZ g. Kravos, ki je poročal o korakih, ki jih je treba podvzeti, da se uredi delavski položaj pri KID. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, s katero se zahteva od KID, da razpiše zaključno razpravo za novo kolektivno pogodbo. Kakor je znano, je KID staro kolektivno pogodbo odpovedala. NSZ je s tem pokazala, da se zaveda velike misije, ki jo ima vršiti med delavstvom.

* **Gospodinjam** bo nudil letošnji ljubljanski velesejem vse kar rabijo za opremo svojih domov: pohištvo od enostavnih spalnic do najrazkošnejše gosposke sobe, pleteno pohištvo, preproge, zastore, zrcala, tapetniške izdelke, cvetlice, peči, štedilnike, posodo; opremo za kopalnice, radio, klavirje, gramofone in še nešteto stvari, ki si jih želijo in katere si bodo najceneje nabavile na velesejmu.

* **Našim kadilcem.** Monopolska uprava je sklenila izdati za 11. ljubljanski velesejem posebno vrsto »Vardar« in »Drina« cigaret, ki se bodo prodajale poleg vseh naših specijalitet v sejmski trafiki za obiskovalce velesejma.

* **Direkcija rečne plovbe kraljevine Jugoslavije** javlja, da se meseca junija otvori potniški promet Beograd-Bratislava-Dunaj in obratno enkrat na teden. Ladja bo odhajala redno vsak torek ob 7.30 iz Beograda in prihajala v Budimpešto v sredo ob 13.15. Iz Budimpešte bo nadalevala ob 18. in bo v Bratislavi v četrtek ob 9.55. Odhod iz Bratislave ob 10.25 in prihod na Dunaj v četrtek 15.51. Z Dunaja bo ladja redno odhajala vsak petek ob 8. zjutraj. V Bratislavo bo prihajala ob 10.15; od ondod bo odhajala ob 10.45 in bo v Budimpešti ob 20.15. Odhod iz Budimpešte bo ob 22. in bo v Beogradu v soboto ob 22.25. Ladja bo imela priključek v Beogradu tako ob prihodu kakor ob odhodu z ladjami, ki vozijo po Donavi. Prva ladja v tej sezoni odpluje namesto v torek 2. že v nedeljo 31. t. m. na prvi dan pravoslavnih binkošti, z mosta št. 5. Vozila bo po izredni tarifi luksuzne ladje »Aleksander I«. V Novi Sad prispe ob 17 in odide v ponedeljek 1. junija zj. V Budimpešti bo v torek 2. junija in ob 5. odide dalje ob 14. V Bratislavo prispe 3. junija ob 6. zj. in odide dalje ob 9. Na Dunaju bo istega dne ob 18. Na Dunaju ostane do petka 5. junija in se potem normalno vrne v Beograd. Druga ladja po redni tarifi odide iz Beograda v torek 9. junija ob 7.30 zjutraj. Vozni listki se dobe ali pri »Putniku« ali pa pri blagajni Rečne plovbe.

* **Novi odbor Udruženja rezervnih oficira i ratnika,** pododbor Ljubljana, o katerem smo že poročali, se je konstituiral takole: predsednik g. dr. Dinko Puc, podpredsednik g. Ernest Vargazon, tajnik g. Rajko Paulin, blagajnik g. Joško Biber, predsednik nadzornega odbora gospd J. Bulajić in namestnik gosp. Rudolf Kramar. Odbor poziva tovariše rezervne oficirje, da vsi brez izjeme takoj prijavijo svoj pristop k Udruženju, zanašajoč se na to, da bo vsak rezervni oficir smatral za svojo dolžnost, sodelovati kot član v enotni organizaciji, si je prva poklicana z vsemi močmi sodelovati na konsolidaciji ujedinjene Jugoslavije. Novi odbor si je nadel nalogo, dati društvu novo življenje brez ozira na dogodke preteklosti ter ustvariti močno, složno, tovariško organizacijo, vredno svojih visokih ciljev, ki morajo biti sveti vsakemu jugoslovenskemu rezerv. oficirju.

* **Zgodovinsko društvo v Mariboru** je pravkar izdalo prvi zvezek umetnostno-zgodovinske topografije »Celjska dekanija«. Prvovrstno opremljena knjiga je izpod peresa M. Marolta ter stane za člane Zgodovinskega društva v Mariboru 35 Din, za nečlane 50 Din.

* **Društvo sodnih poduradnikov in slug v Ljubljani,** ima svoj izredni občni zbor 14. junija v justični palači soba 28 v Ljubljani ob 13. uri.

* **Ustanovni občni zbor Zveze čevljarskih zadrug za dravsko banovino** bo v nedeljo 31. t. m. ob 8. v verandi hotela »Evrope« v Celju.

* **Smrtna nesreča pri avtomobilski tekmi v Beogradu.** Na progi Beograd-Mladenovac se je v nedeljo vršila cestna motociklistična tekma beograjskega Motokluba, kateri je razen tekmecev prisostvovalo tudi mnogo izletnikov na avtomobilih in motociklih, med drugimi tudi športnik Svetislav Marinković, uradnik v ministrstvu vojske in mornarice. Vozil se je z neko damo v svojem sportnem avtomobilu. Na nekem ovinku je voz z veliko brzino zdrknil v prepad. Pri padcu se je volan zarinil Marinkoviću v prsa. Umrl je v ambulančnem vozu na potu v bolnico. Tudi njegova sprem. ljevalka je hudo ranjena.

* **Mladega vlomilca** so izsledili v Vačah. Bil je to 17 letni Vincenc Tič, ki je vdrl v stanovanje pismonoše Indolfa in ukradel 1000 Din. Ko so orožniki prijeli mladega vlomilca, je imel še ves ukraden denar. Sum je padel nanj zaradi tega, ker so ga nekateri videli kako, je sumljivo oprezal okrog stanovanja pismonoše.

* **Najden nož.** Na klopi na poti iz Kamniške Bistrice na Dol pod Veliko Planino se je našel ličen nožič z biserno matico. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi v pisarni SPD.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **K sprejemu češkoslovaške senatorke Frante Plaminkove** vabi naše žene JZS. Pripelje se danes ob 13.46 iz Zagreba. Ob 18. bo ta svetovno znana feministka in socialna delavka predavala v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi c. O delu češkoslovaških žen za volilno pravico in o stremljenju ženstva za mir. Predavanje je javno, brezplačno in je vsakdo dobrodošel.

u— **Predavanje o predzgodovinskem človeku.** Danes ob 18. bo predaval prof. g. Brodar iz Celja o svojih dognanjih pri izkopavanju v Potočki Zijalki na Olševi. Odkril je tam važno nahajališče ostankov paleolitskega človeka in njegove kulture. Predavanje bo ob priliki občnega zbora Društva za raziskovanje jam v mineraloškem institutu univerze. (Dvorec, pritličje, levo). Člani in prijatelji društva vabljeni.

u— **Koncert na orgelce** bo priredilo danes ob 19. v Ljubljanskem dvoru Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga«. Koncertni program bo obsegal narodne pesmi in ga bodo pod vodstvom g. prof. K. Jeraja izvajali gojenci društvene glasbene šole. Vstopnina običajna, za železničarje 2 in 4 Din za ostale 4 in 6 Din.

u— **Javna telovadba Ljubljanskega Sokola** bo v četrtek 4. junija ob 16. v primeru slabega vremena pa v soboto 6. junija ob 18. na letnem telovadišču v Tivoliju. Spored: 1) ženska deca: igre; 2) moški naraščaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932. 3) člani: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932., 4) moška deca: tekmovalne igre, 5) člani: vzorna vrsta na krogih, 6) članice: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi, 7) člani: vadbena ura, 8) člani, članice in ženski naraščaj: orodna telovadba, 9) ženski naraščaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi 10) članice: ples dvanajstorice, 11) člani: hkratne vaje na treh drogovih. Z vadbeno uro članov, s katero točko nastopi Ljubljanski Sokol prvič pred javnostjo, hoče pokazati sliko sokolskega življenja in dela v delavnih dnevih v telovadnici. Pri javni telovadbi nastopi tudi vrsta ruskih Sokolov. Sodelovala bo godba Sokola I Tabor. Vabljeni vsi bratje in sestre in sokolski prijatelji, da v čim večjem številu posetijo javni telovadni nastop!

u— **Izvrstno komedijo »Bunbury«** uprizori Šentjakobski gledališki oder v četrtek 28. in v soboto 30. t. m. Je to izvrstna komedija polna izredne ironije in krasnega naravnega humorja. Gdč. Pirčeva proslavi pri premijeri svoj stoti nastop. Kdor ljubi izvrstno komedijo, naj poseti predstavi. Vstopnice so pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

u— **Povratek ljubljanskih letal iz Zagreba.** Kakor smo že poročali, se je o binkoštih vršil v Zagrebu velik letalski miting, ki je bil v ponedeljek zaključen z mednarodnimi tekmami sportnih letal. V hitrostnem tekmovanju sta tekmovali tudi ljubljanski letali »Lojze« in »Dietrich«, prvega je pilotiral Colnar, drugega Eger. V splošni kvalifikaciji je Colnar v ostri mednarodni konkurenci zasedel šesto mesto. Eger pa je prejel prvo nagrado za najsmelejše akrobacije. Vsekakor je to lep uspeh ljubljanskih letalcev zlasti če pomislimo, da ima »Lojze« 75 k. s., druga letala so pa imela od 85 do 120 k. s. Obe letali sta se včeraj zjutraj vrnili iz Zagreba v Ljubljano.

u— **Moderni otroški vrtec.** V soboto, 30. in nedeljo 31. t. m. bo v telovadnici ženskega učiteljišča od 8. do 12. in od 2.—6. razstava učil in del modernega otroškega vrtca. Vrtnarice bodo imele tudi priliko prisostvovati v soboto od 2. do 6. in v ponedeljek od 9. do 11. pouku v vrtcu ter predavanju o modernem vrtcu, ki se bo vršilo v soboto ob 5.

u— **Občni zbor Jugoslov. - češkoslov. lige** bo danes v sredo 27. t. m. ob pol 21. v restavraciji »Zvezdi«. Ker so na devnem redu tudi volitve novega odbora, pozivamo gospode člane, da se zanesljivo udeleže občnega zbora.

u— **Majniški izlet »Društva slušateljev juridične fakultete«** se bo vršil 28. t. m. na Turjak. Odhod z vlakom ob 7.25 z gl. kolodvora.

u— **Vallet Expres,** Stari trg 19., brzolikalnica, kemična čistilnica, renoviranje, obračanje moške, damske garderobe. Na izgotovitev počakate. Likanje 18 Din. Obračanje 300 Din.

u— **Zdravnik za zobe dr. Lojz Kraigher,** Krekov trg 10. do 5. junija ne sprejema.

u— **Po vsej Evropi hvalijo dame** trajno ondulacijo z aparati Gallia, Paris. V Ljubljani jo izvršuje edino salon Navinšek, Šelenburgova.

u— **Moške srajce, kravate, rokavice, nogavice, naramnice** ima najceneje **Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18**

Zobozdravnik

v Ljubljani SPREJME mlajšega zobozdravnika kot družabnika.

Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zobozdravnik«. 7078

---

* **Z malo zamudo je prispelo ogromno jajce in obenem ogromen petelin, ki bosta razstavljena v paviljonu H, kjer ima prostor tovarna testenin »Pekatete«.** 7060

PRI GLAVOBOLU

živčnih in revmatičnih bolečinah in protinu zanesljivo učinkujejo TOGAL-tablete. Od tisočev zdravnikov priporočane. To zdravilo lahko tudi vi kupite z zaupanjem v vseh lekarnah. 6600

u— **Bluze, damsko perilo,** torbice, v krasni izbiri pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

Iz Maribora

a— **60 let v službi človekoljubja.** Mariborsko gasilsko društvo bo slavilo 2. avgusta na najslovesnejši način 60 letni jubilej svojega obstoja. Ob tej priliki bo v unionski dvorani velik kongres gasilstva iz vse dravske banovine, ki se ga udeleže tudi delegati gasilskih organizacij iz sosedne Avstrije.

a— **P. t. abonentom sporoča gledališka uprava,** da bi morali ta teden priti na vrsto vsi trije abonmani in sicer: V sredo »Dogodek v mestu Gogi« za ab. B, v četrtek »Kavalir Miško« za ab. C, ter v soboto »Labirint« za ab. A. Ker pa je — kakor letos že večkrat — tudi topot vojaška godba zaradi zaposlenosti drugod, odrekla svoje sodelovanje pri gledališču ter zaradi tega ne more biti v četrtek nameravanega »Kavalirja Miška«, se je moral repertoar izpremeniti, kot javljamo na drugem mestu. Toliko v pojasnilo in v dokaz, da se ne morejo predstave vrstiti kot bi si uprava sama želela.

a— **Državno žensko učiteljišče v Mariboru** priredi drevi dne 27. t. m. ob 20. v dvorani Zadružne gospodarske banke koncert, ki bo obsegal pevske zbore in orkestralne in solistne točke na goslih in klavirju. Čisti dobiček je namenjen zavodovemu podpornemu fondu.

a— **Sokolski zlet v Studencih v nedeljo 7. junija** naj pokaže delo mariborskega okrožja. Zato se vsa društva v okrožju z vso vnemo pripravljajo na zlet. Nedvomno bo občinstvo pokazalo, da zna ceniti idealna prizadevanja Sokolstva v mestu in okolici.

a— **Tujsko - prometna zveza v Mariboru** bo imela letno glavno skupščino v ponedeljek 1. junija ob 15. v hotelu »Meranu«.

a— **Tombola Slov. ženskega društva v** prid Počitniškemu domu kraljice Marije ne bo 4. junija, ker ta dan obrati delajo, ampak v nedeljo 7. junija.

a— **Iz policijske kronike.** V soboto zvečer je upravnik starokatoliške cerkve v Mariboru dal za nedeljsko starokatoliško mašo v dvorani Narod. doma znositi tja razne potrebščine, med drugimi tudi dragoceno preprogo. Ponoči pa je nekdo s silo odprl vrata v dvorano in odnesel preprogo ter povrh aktovko. Osumljen je neki delavec, ki je pomagal čez dan pri delu. — Postrežnici na mariborskem otoku, Veroniki B., je neznan tat v ponedeljek iz kabine sunil tri bankovce po 100 Din in dva bankovca po 10 Din.

a— **Grajski kino.** Od danes dalje 100 odst. govoreči zvočni velefilm »Marokko«. Union kino: od danes 100 odst. nemški govoreči zvočni šlager »Pot k sreči«.

a— **Velika Spielmannova simultanka v Mariboru.** Dijaški šahovski klub v Mariboru priredi v četrtek 28. t. m. ob 20. v veliki kazinski dvorani simultanko šahovskega mojstra Rudolfa Spielmanna proti 50 igračem. To bo največja šahovska prireditev v dravski prestolnici in nedvomno velika senzacija za naše mesto. Nekaj mest je še prostih, prijavnina znaša 20 Din, prijaviti se je g. Kramerju v kavarni »Central« in g. Pušenjaku v Miklošičevi ulici 2/II. od 14. do 16. ure.

a— **Nesrečen padec na dirki.** V ponedeljek je pri dirki na Teznu dirkač France Skuhala iz ljutomerske okolice med vožnjo tako nesrečno padel, da se je težko poškodoval in so ga morali prepeljati v bolnico.

a— **Smola svedrovca.** Znano tobakarno na glavnem avtobusnem postajališču ob državnem mostu si je v noči od ponedeljka na torek neznan svedrovec izbral za svojo žrtev. V patentirani ključavnici pa se mu je odlomil umetni ključ in zato se mu je vlom ponesrečil. V torek zjutraj so morali trafiko siloma odpreti.

a— **Riziko dela.** Nameščenec tvrdke »Metra«, 29 letni Ivan Just se je med delom zastrupil s plinom, ki ga je tako omamil, da se je onesvestil. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnico, kjer so ga z naglo zdravniško pomočjo kmalu obudili k zavesti.

a— **Prostovoljno v smrt.** V nedeljo zvečer so našli v Peklu 50 letnega viničarja Janeza Zorčiča v stanovanju obešenega. Kaj je gnalo moža v obup, ni znano.

Iz Celja

c— **Krstna slava celjskega 39. pešpolka** bo jutri dopoldne ob 10. na Glaziji. Zvečer bo v mali dvorani »Celjskega doma« običajno »drugarsko veče« za povabljene goste.

c— **Koncert »Rdečega križa«.** Društvo »Rdeči križ« v Celju bo priredilo drevi ob 20. v mali dvorani Celjskega doma pri pogrnjenih mizah koncert, pri katerem bo sodelovala mariborska vojaška godba. Občinstvo naj v polni meri pojmuje vzvišene društvene cilje in naj se koncerta čim številnejše udeleži.

c— **Uradni dan zbornice za TOI za Celje** in okolico bo v torek 2. junija dopoldne v posvetovalnici Gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica 8, od 8. do 12.

c— **Opozarjamo ponovno** na izlet na Brezje in Bled, za katerega se lahko udeleženci še prijavijo do 30. t. m. pri profesorju g. Pavliču, celjskih skavtih in v trafikah v Vodnikovi ulici in na kolodvoru.

c— **Mestni kino Celje** predvaja drevi in jutri zvečer, vsakokrat ob pol 21., izborni češki zvočni film v nemškem jeziku »On in njegova sestra«. Predigra najnovejši zvočni žurnal.

c— **Nove srečke I. razreda 22. kola** so že prispele in se dobe v celjski podružnici »Jutra«. Dosedanji igralci lahko dobe vse svoje dosedanje številke, to pa le do vključno 5. junija. Žrebanje bo 20. junija.

c— **Šoferski izpiti v Celju.** V petek 29. t. m. ob pol 8. zjutraj se bodo pričeli na celjskem sreskem načelstvu šoferski izpiti, združeni z naknadnim pregledom motornih vozil, ki doslej še niso bila pregledana, iz vsega celjskega sreza.

c— **Ponesrečeni Jager podlegel poškodbam.** Pred dnevi smo poročali, da se je

---

Tone Seliškar in B. Borko. Iz Beograda so prispeli predsednik Milan Grol, tajnik Ranko Mladenković, dalje dr. Isadora Sekulićeva, Miloš Crnjanski in dr. Zagreb je bil zastopan po svojih najagilnejših članih; predsednik dr. Domjanić in tajnik dr. Andrassy sta poleg dr. Ćurčina, dr. Badalića in drugih požrtvovalno skrbela, da so se gostje v lepem, gostoljubnem Zagrebu počutili prav prijetno. Na sestanku je bil sprejet tudi za širšo javnost pomembni sklep, da bodi mednarodni kongres PEN - klubov l. 1933. v Jugoslaviji. Tako bi prišli v našo državo ugledni pisatelji in intelektualci z vseh delov sveta, zlasti pa iz vseh evropskih kulturnih središč. Na letošnjem mednarodnem kongresu PEN - klubov v Haagu bosta zastopala PEN - klube Jugoslavije Juš Kozak in dr. Fr. Stele, kot častna gosta pa sta povabljena v Haag pisatelja Župančič in Finžgar; iz Zagreba pojdeta Meštrović in dr. Ćurčin, iz Beograda dr. I. Sekulićeva, Jovan Dučić in dr. Sestanek je potekel v najlepšem sporazumu in se je zaključil v ponedeljek na gradu Mokrice, kamor je PEN - klub povabil graščak g. Berger. V Zagrebu je našim književnikom izkazala pozornost tudi mestna občina.

DAMASCENA GOLD

DAMASCENA A. F. GOLD

NAJBOLJŠA BRITVICA. DOBIVA SE POVSOD.

Anton Božič
Mimica Mahkovec

poročena 24. maja 1931

Šmartno pri Litiji — Trbovlje
7049

„Revma kopališče sveta" Piešťany

Koplje se v samem viru 67° C vroče žveplene blatne kopelji, združene z velehotelom THERMIA, za srednji stan CYRILLHOF. 5000 sob v mestu. Poceni prehrana, sport in zabava vsake vrste. Pojasnila daje: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5. 5763

Danes ob 4., pol 8., ¼ 10. zvečer
nepozabno filmsko veledelo po slavnem romanu A. Dumasa st.:

„Grof Monte Cristo"

V glavni vlogi **Jean Angelo in Lil Dagover.**

Kino Ideal

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, padavine v mm.

26. maja

Ljubljana 7, 766.2, 14.8, 84, tiho, 0, —, —; Maribor 7, 764.9, 17.6, 87, NNW1, 0, —, —; Zagreb 7, 765.1, 18.9, 72, SE2, 0, —, —; Beograd 7, 763.0, 18.2, 74, N1, 4, —, —; Sarajevo 7, 764.2, 17.9, 70, tiho, 6, —, —; Skoplje 7, 762.1, 20.6, 79, WNW1, 10, —, —, Kumbor 7, 759.5, 25.6, 90, E4, 1, —, —; Split 7, 761.9, 23.9, 42, E6, 3, —, —; Rab 7, 764.1, 22.7, 46, tiho, 1, —, —; Vis 762.3, 16.8, 55, NNE10, 0, —, —; Mostar 760.9, 24.8, 43, NNW6, 4, —, —.

Najvišja temperatura v Ljubljani 28.7, Mariboru 24.4, Zagrebu 28.6, Beogradu 30.6, Sarajevu 24.5, Skoplju 24.8, Kumboru 31.6, Splitu 30.4, Rabu 29.7, Visu 25.8, Mostaru 30.2; — najnižja v Ljubljani 12.6, Mariboru 14.9, Zagrebu 15.8, Beogradu 16.5, Sarajevu 12.4, Skoplju 17.2, Kumboru 19.8, Splitu 17.4, Rabu 16.8, Visu 15.3, Mostaru 21.6.

Solnce vzhaja ob 4.20, zahaja ob 19.34. Luna vzhaja ob 14.49, zahaja ob 1.57

svrnil na cesti v Drešinji vasi pri Petrovčah s senom naložen voz na 56letnega delavca Ivana Jagra in mu zlomil hrbtenico. Jagra so v brezupnem stanju pripeljali v celjsko javno bolnico, kjer pa je po sedemdnevnem trpljenju na binkoštni ponedeljek podlegel smrtnim poškodbam.

e— **Prvega gobana-jurčka** je prinesla predvčerajšnjem v mesto neka kmetica iz Pečovnika pri Celju. Goba, sicer majhna, je vzbujala veliko zanimanje.

e— **Razne nesreče in nezgode.** Pretekli četrtek je padel v Gaberju 54letni paznik Karol Vidic tako nesrečno, da se je poškodoval na glavi in si zlomil več reber. 14letna Frančiška Majes iz Sv. Jurija pod Kumom, hčerka progovnega delavca v Zidanem mostu, si je v nedeljo pred domačo hišo zlomila desno nogo. — V nedeljo zjutraj okrog 6. pa je padla po znamenitih lesenih stopnicah pri kapucinih v Celju 53letna kuharica Jera Ogradijeva, uslužbena pri g. prof. Cestniku v Celju, in si zlomila levo nogo nad gležnjem. Vsi so bili prepeljani v bolnico.

e— **Zopet nesreča pri razstreljevanju skale.** Z razstreljevanjem skale je bil na binkoštno nedeljo zaposlen 26letni rudar Karol Požun iz Glušice pri Kozjem. Ko je zopet pripravil v skali močan naboj in prižgal vrvico, je ista zaradi svoje kratkosti prehitro zgorela in je bil Požun pri eksploziji težje poškodovan na levi roki. Ima vso roko hudo razmesarjeno, popolnoma pa mu je odtrgalo mezinec in prstanec. Zdravi se v celjski bolnici.

e— **Požar pri Škofji vasi** je izbruhnil na binkoštno nedeljo opoldne okrog 12.45. Gasilci so nemudoma odbrzeli z avtomobilom in zvedeli med potjo, da gori na Prekorju kozolec posestnika Jezernika. — Zavili so z avtomobilom po ilovnatem kolovozu v breg, kjer so pa kmalu obtičali do osi zakopani v mastni ilovici in blatu. Vsak napor, da bi spravili avtomobil naprej, je bil zaman. Na bližnji drugi cesti se je ista smola pripetila tudi gaberskim gasilcem. Toda ti so imeli s seboj prenosljiv agregat, s katerim so potem peš odhiteli k ognju, ki je pa med tem že opravil svoj strašni posel. Kozolec je pogorel do tal. Sreča je bila, da je stal na samem in so bile hiše izven nevarnosti.

e— **S steklenico po glavi.** V nedeljo zjutraj je v neki celjski gostilni sredi mesta udaril v prepiru neki pivec 20letnega delavca Franca Zormana iz Sv. Jurija pod Kumom s pivsko steklenico tako močno po glavi, da mu je prizadel težjo rano. Zormana so morali prepeljati v celjsko bolnico. Kdo je napadalec, se še ni moglo ugotoviti.

e— **V znamenju noža.** Na binkoštno nedeljo zvečer je napadel neki neznanec v Lesjakovi gostilni v Podsredi 26letnega drvarja Alojzija Runtasa z nožem in ga dvakrat zabodel v trebuh in hrbet. Istega dne pa je postal žrtev noža tudi 29letni posestnikov sin Viktor Koštomaj iz Petrovč, ki ga je nekdo v neki okoliški gostilni zabodel v desno stegno. Oba poškodovanca sta bila s težkimi poškodbami prepeljana v celjsko javno bolnico.

GOSPODARSTVO

Zagrebška in beograjska borza

Zagrebška in beograjska borza sta pravkar objavili definitivne podatke o prometu v pret. letu, iz katerih je razvidno, da se je promet na zagrebški borzi tudi lani povečal, dočim je na beograjski borzi nekoliko nazadoval (na ljubljanski borzi je zadnja leta še precej stabilen). Devizni in valutni promet se je na vseh treh borzah razvijal zadnja leta tako-le (v milijonih Din):

	Zagreb	Beograd	Ljubljana
1927.	2966	2057	394
1928.	2875	2145	954
1929.	3136	1813	979
1930.	3146	1742	957

V deviznem prometu je zagrebška borza že znatno nadkrilila beograjsko. V efektih pa se je promet gibal tako-le (v milijonih Din):

	Zagreb	Beograd
1927.	254	623
1928.	335	915
1929.	262	445
1930.	335	394

Še pred tremi leti je imela beograjska borza skoro trikratni efektni promet zagrebške borze. Zadnja leta pa je efektni promet beograjske borze močno padel, dočim se je efektni promet zagrebške borze lani zopet dvignil na višino iz l. 1928. in se je že znatno približal prometu beograjske borze.

Velesejem in gospodarska konjunktura

Ljubljana, 26. maja.

Le še trije dnevi nas ločijo od svečane otvoritve enajstega mednarodnega velesejma v Ljubljani. Priprave za to prireditev se vršijo v mrzlični pridnosti in zavesti, da ljubljanski velesejem kljub težki gospodarski depresiji napreduje. Razstavni prostor v paviljonih in pod milim nebom je bil že pred tedni do zadnjega kvadratnega metra oddan in je prišla velesejmska uprava v dokaj neprijeten položaj, da mora dnevno prihajajoče nove prijave razstavljalcev odklanjati. Večjim razstavljalcem je reducirala prijavljeni razstavni prostor, da je mogla ugoditi prijavam zamudnikov; vsem nadaljnim zamudnikom pa ne more več ustreči. Zanimanje razstavljalcev je letos nepričakovano veliko, saj bo moralo ostati brez razstavnega prostora okrog 100 zakasnelo prijavljenih tvrdk.

Mnogi se čudijo, da je za letošnji velesejem **sredi najhujše gospodarske depresije tako veliko zanimanje razstavljalcev.** Če pogledamo nekaj let nazaj, tedaj lahko ugotovimo, da je v času deflacijske krize l. 1925. in 1926. zanimanje razstavljalcev precej padlo. Letos pa opažamo baš obratni pojav.

To navidezno **neskladnost pa si prav lahko tolmačimo.** Ljubljanski velesejem je imel po končani inflacijski dobi bolj reprezentativen kakor kupčijski značaj. Namen razstavljalcev je bil tedaj predvsem ta, da pokažejo najširši publiki, kaj so v stanju producirati. Številni pesimisti, ki so videli v našem velesejmu zgolj ustanovo za reprezentacijo slovenskega gospodarstva, so v času deflacijske krize že napovedovali tej instituciji skorajšnji konec.

Toda ljubljanski velesejem je srečno prebrodil ono krizo prehoda iz čiste reprezentacijske v propagandno in kupčijsko ustanovo. To smo lahko ugotovili že predlanskim, zlasti pa lani ob desetletnem jubileju. Letos pa so nepričakovano številne prijave razstavljalcev pokazale, da ima ljubljanski velesejem kot izredno važna gospodarska ustanova vse pogoje za obstoj in zdrav nadaljnji razvoj.

Dobri in previdni gospodarji v času gospodarske depresije nimajo in tudi ne morejo imeti sredstev za reprezentiranje, če nimajo upanja na uspeh bodisi v propagandnem ali kupčijskem pogledu. Če pa so letos navzlic težkim časom našli ta sredstva, tedaj je to le dokaz, da se je naš velesejem že dobro uveljavil kot posredovalec med producentom in konsumentom, da poleg radovednežev v vedno večji meri privablja resne interesente in da je končno najboljše propagandno sredstvo. Naš velesejem se z rastočim zanimanjem inozemskih razstavljalcev vedno bolj razvija v mednarodno institucijo, pa tudi, kar je še važnejše, v vsedržavno ustanovo, kajti interesenti kakor tudi razstavljalci prihajajo iz vseh delov države.

Upajmo, da bodo tudi posetniki letošnjega velesejma izpolnili one velike nade, ki jih nanj stavijo razstavljalci. Gospodarska depresija je brez dvoma že prekoračila najnižjo točko. S tem nastopa za preudarnega gospodarja čas, da premišlja o izvedbi novih in potrebnih investicij. Znanstveno proučevanje gospodarskih konjunktur je pokazalo, da so dispozicije trgovcev, obrtnikov in industrijcev pogosto napačne. Največ investirajo tedaj, ko se ugodna konjunktura že naglo bliža svojemu koncu, dočim so večinoma prevečrence 477.9 (+ 51.1), posojila na menice rezervirani v času, ko depresija pojema in se pričenja razvijati nova ugodna konjunkturna doba. Zato se preudarni gospodarji držijo načela: **investiraj preden nastopi nova ugodna konjunktura.** To načelo naj velja zlasti danes, kajti s precejšnjo sigurnostjo lahko pričakujemo, da se bo svetovna gospodarska konjunktura v doglednem času obrnila na bolje, s tem pa bo tudi naše jugoslovensko gospodarstvo zopet oživelo.

= **Plenarna seja Zbornice za TOI.** Za soboto 6. junija ob 9. dopoldne je sklicana javna plenarna seja Zbornice za TOI, ki se bo vršila v zbornični dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1.) Poročilo predsednika. 2.) Račun za leto 1930. 3. Poročilo o skupnem davku na poslovni promet. 4.) Krošnjarstvo in detajlno potovanje. 5.) Trgovinske pogodbe. 6.) O obrtovanju brez obrtne pravice. 7.) Poročilo o poslovanju Zavoda za pospeševanje obrti. 8.) Tajna seja.

= **Predsedstvena seja Zveze trgovskih gremijev** se je vršila v sredo 20. t. m. v prostorih Trgovskega doma pod vodstvom zveznega predsednika g. Josipa J. Kavčiča. Iz predsednikovega poročila posnemamo, da je zveza v zadnjem času z vso silo delovala, da se v novem obrtnem zakonu, ki je tik pred uveljavljenjem, v čim večjem obsegu ugodijo zahteve našega trgovstva. V pogledu socijalne zakonodaje delo v zadnjem času ni napredovalo. Na izpremembi zakona o zaščiti delavstva je interesirano zlasti podeželsko trgovstvo, ker je ta revizija zakona v ozki zvezi z vprašanjem štiriurnega delovnega časa ob nedeljah. Glede revizije socijalnega zavarovanja so se vršile konference zbornic, ki so ponovno razpravljale o zakonskem osnutku. V prometnem oziru je zaradi naraščajoče krize in padanja cen vedno nujnejše vprašanje znižanja tarif in ležarinskih najemnin. **V davčno - zakonodajnem pogledu bo zveza priredila za občni zbor obširno študijo** in bo s konkretnimi primeri in statističnim gradivom ponovila svojo zahtevo po reviziji zakona o neposrednih davkih. Po daljšem poročilu zveznega tajnika g. I. Kaiserja je sledila razprava o zvezni dokladi za l. 1931. in o razdelitvi te doklade na gremije. **Dosedanja pavšalno odmerjena doklada se je enakomerno razdelila po 15 Din na člana.** Trgovske organizacije morajo baš sedaj, ko njihove naloge naraščajo, imeti trdnejšo finančno podlago. Razdelitev doklade je bila po osebnem pritrdilu navzočih gremijalnih načelnikov soglasno odobrena. Seja je na koncu sklenila, **da se zvezni občni zbor skliče za 6. in 7. junij v Ljubljani.** Ta zbor naj bo manifestacija vsega slovenskega trgovstva in bodo vabljeni vsi trgovci, ki se zanimajo za svojo stanovsko organizacijo.

= **Skupni davek na poslovni promet na stare državne dobave.** Oddelek za davke pri finančnem ministrstvu je izdal razpis glede oprostitve plačanja skupnega davka na poslovni promet pri uvozu blaga za dobave državi in samoupravam po pogodbah, sklenjenih pred uveljavljenjem skupnega davka na poslovni promet. Osebe, ki so pred 1. aprilom t. l. sklenile z državo ali samoupravami dobavne pogodbe, so oproščene pri uvozu blaga, ki se tiče teh dobav, plačanja novega skupnega davka na poslovni promet, ker se jim davek na poslovni promet v višini 10 odst. odtegne pri izplačilu računa. Taki uvozniki so dolžni pri uvozu predložiti carinarnici overovljen prepis pogodbe o dobavi, iz katerega mora biti točno razvidno kdaj je bila dobavna pogodba sklenjena. Prepis dobavne pogodbe mora overoviti ono oblastvo, kateremu se ima blago izročiti. To oblastvo mora tudi potrditi, da blago še ni bilo izročeno.

= **Razpored rentnine.** V smislu člena 131. zakona o neposrednih davkih in člena 126. pravilnika k temu zakonu objavlja davčna uprava za mesto Ljubljana, da je razpored rentnine za davčno leto 1931. **razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami v času od 27. maja do 3. junija 1931** pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/II., soba št. 10. Vsi davčni zavezanci so bili, odnosno bodo še posebej obveščeni o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku s plačilnimi nalogi (obvestili). Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga. Kolek za pritožbo je 20 Din.

= **Stanje Narodne banke.** Iz izkaza Narodne banke od 22. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve v tretji četrtini maja povečale za okrog 64 milijonov Din. Ker pa so se v znatno večji meri dvignile žirovne vloge, je obtok bankovcev nazadoval za 100 milijonov Din. Stanje od 22. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din; v oklepajih razlike nasproti stanju od 15. t. m.): **aktiva:** kovinska podlaga 221.0 (+ 13.1), tečajne diferenčne 1193.3 (— 6.2), lombard 153.3 (— 0.1); **pasiva:** obtok bankovcev 4619.3 (— 100.7), obveznosti nasproti državi 51.3 (— 2.4), žirovne obveznosti 613.8 (+ 99.8), razne obveznosti 488.1 (+ 61.3).

= **Redukcija hmeljskih nasadov v Srednji Evropi.** Srednjeevropski hmeljski urad, ki ima letos sedež v Žatcu (ČSR) je definitivno sestavil statistiko o redukciji hmeljskih nasadov v Srednji Evropi. Po tej statistiki je bilo od l. 1929. reducirano v Češkoslovaški 35 do 40 odst. tedanjih nasadov, v Nemčiji 30 odst., v Savinjski dolini 45 odst., v Vojvodini 80 odst., na Poljskem 30 odst. in v Madžarski 25 odst. Za okoliš Hmeljarskega društva za Slovenijo v Žalcu navaja statistika naslednje številke: od leta 1929 je bila površina hmeljskih nasadov zmanjšana za 30 odst. na 1380 ha. Na tej zmanjšani površini je znašal lani pridelek 27.600 starih stotov po 50 kg. Od lanske letine sem pa je bila površina zmanjšana še za nadaljnjih 15 odst. na 1173 ha.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Jankota Kocmuta, neprotokoliranega trgovca v Kranju (upravnik mase dr. Ivo Jarc, odvetnik v Kranju; prvi zbor upnikov pri okr. sodišču v Kranju 2. junija ob 10., oglasitveni rok do 4. julija, ugotovitveni narok 11. julija).

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Rudolfa Trapečarja, trgovca v Radni (por. upravitelj dr. Peter Jereb, notar v Radečah; narok za sklepanje poravnave 27. junija ob 9. pri okr. sodišču v Radečah, oglasitveni rok do 22. junija), nadalje o imovini Žige Weisza, trgovca v Dolnji Lendavi (por. upravitelj dr. Armin Strasser, odvetnik v Dolnji Lendavi; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Dolnji Lendavi 2. julija ob 9., oglasitveni rok do 27. junija) in končno o imovini Jos. Lavriča, trgovca v Toplicah (por. upravitelj dr. Josip Režek, odvetnik v Novem mestu; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Novem mestu 1. julija ob pol 11., oglasitveni rok do 23. junija).

= **Češkoslovaški ministrski svet odobril uvedbo žitnega uvoznega monopola.** Pretekli teden se je češkoslovaški ministrski svet pečal z načrtom organizacije za žitni uvozni monopol. Po daljši razpravi je ministrski svet odobril načrt, čigar podrobnosti bodo izdelali ministri gospodarskih resorov.

= **Najnižja doslej zabeležena cena za baker.** Iz Newyorka poročajo, da je na tamošnjem kovinskem trgu padla cena bakru že na 8.75 dolarskega centa za funt, kar je najnižja doslej zabeležena cena. Ogromen padec cen je razviden, če upoštevamo, da je znašala cena pred dvema letoma 24 centov, to je skoro trikrat toliko kakor danes.

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave signalnega svinčenega kabla in akumulatorjev. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 6000 kg tračnikov; do 11. junija pa glede dobave ključavnic, šarnirjev, posod za vodo in zidarskega orodja. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 1. junija ponudbe glede dobave raznih pisarniških potrebščin (papir, črnilo, vrvica, peresa itd.) ter glede dobave 27.000 kg pšenične moke. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Borze

26. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet precej velik, zlasti v devizah Curih in Praga. Narodna banka je dvignila tečaj devize Curih od 1095.3 na 1095.6, tako da imamo sedaj zopet isti tečaj kakor je veljal do februarja nespremenjeno dve leti. S tem je Narodna banka izravnala razliko, ki je nastala zaradi mednarodne okrepitve švicarskega franka. Od ostalih deviz so popustile zlasti devize Newyork, London, Dunaj in Trst.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila tendenca v Vojni škodi zelo mirna in je prišlo do zaključka le za aranžma po 420. Od ostalih državnih papirjev se je trgovalo 8% Blairovo posojilo po 91 — 91.75, 7% Blairovo posojilo po 82.5 in 82 in 6% begluške obveznice po 66.5 — 65.75. Med bančnimi delnicami je prišlo do prometa edino v Praštedioni po 950 — 955 in v Jugobanki po 73. Na tržišču industrijskih vrednot se je Trboveljska pri nazadujočih tečajih trgovala najprej ko 275, ob zaključku borznega sestanka pa po 271. Zaključki so bili še v Slaveksu po 25, v Dravi po 235 in v Danici po 70.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.805, Berlin 13.505, Bruselj 789.38, Budimpešta 9.8977, Curih 1094.1 — 1097.1 (1095.6), Dunaj 795.55 — 798.55 (797.05), London 275.64 — 276.44 (276.04), Newyork 56.62, Pariz 222.86, Praga 168.27 — 169.07 (168.67) Trst 295.85 — 297.85 (296.85).

Curih. Zagreb 9.13, Pariz 20.24, London 25.17, Newyork 517.35, Bruselj 72.025, Milan 27.095, Madrid 51, Amsterdam 208.15, Berlin 123.16, Dunaj 72.72, Sofija 3.75, Praga 15.33, Varšava 58.05, Budimpešta 90.3, Bukarešta 3.08.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 92.5 bl., 7% Blair 82.5 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Prštediona 945 den., Kreditni zavod 160 — 170, Vevče 120 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 419 — 420, za junij 419 do 421, za december 421 bl., investicijsko 87 do 88, agrarne 51 — 51.5, 6% begluške 65.5 do 66, 8% Blair 91.25 — 92, 7% Blair 82 do 82.5, 7% Drž. hipotek. banka 83.5 — 85; bančne vrednote: Praštediona 945 — 955, Union 170 — 174, Jugo 73 — 74, Narodna 7700 den., Srpska 188 — 190, Zemaljska 137 do 140, Ljubljanska kreditna 120 den.; industrijske vrednote: Gutmann 132 — 140, Slaveks 25 — 30, Danica 67.5 — 72.5, Drava 235 — 236, Šećerana 275 — 290, Narodna mlinska 18 bl., Brod vagon 64 — 80, Vevče 120 den., Dubrovačka 340 bl., Jadranska 520 do 530, Trbovlje 269 — 273.

Beograd. Vojna škoda 418.5—419.5 zaklj., investicijsko 87.5—88.5, agrarne 50.5—51.25, 7% Blair 81 — 82, 8% Blair 92 bl., 7% Drž. hipotek. banka 84 zaklj., 6% begluške 65.5 zaklj., Narodna 7750 bl.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (26. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vagon tesanega lesa, 1 vagon bukovih drv in 1 vagon jelovih drv.

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (26. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. — Nudi se (fco- slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): **pšenica:** baška, potiska, 80 kg po 275 — 277.5, srbobranska, 80 kg po 272.5 — 275, okolica Subotica, 79/80 kg po 270 — 272.5, okolica Sombor, 79 kg po 260 — 262.5, baranjska, 79 kg po 250 — 252.5; **koruza:** baška, rešetana po 155 — 157.5 (pri navadni voznini po 160 — 162.5); **oves:** baranjski po 207.5 do 210; **moka:** banatska »0« po 375 — 380, baška »0« po 360 — 365.

+ **Novosadska blagovna borza** (26. t. m.) Tendenca mirna. Promet: 11 vagonov pšenice, 42 vagonov koruze, 6 vagonov moke in 5 vagonov otrobov. **Pšenica:** srednjebaška, 79/80 kg 200 — 202.5; baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 197.5 — 200; okolica Sombor, 79/80 kg 187.5 — 190; baška, potiska, šlep, 79/80 kg 205 — 207.5; gornjebaška, 79/80 kg 202.5 — 205; gornjebanatska in banatska Bega, 79/80 kg 200 — 202.5; sremska, 78 kg težka 182.5 — 187.5; okolica Indjija, 78 kg težka 187.5 — 192.5. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 115 — 120. **Oves:** baški, sremski in slavonski 150 — 155. **Koruza:** baška in sremska 102.5 — 105; ladja Dunav, Sava 106 — 108. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 280 — 300; »2« 260 — 270; »5« 240 — 250; »6« 225 — 230; »7« 175 — 190; »8« 125 — 130. **Otrobi:** baški, sremski in banatski 115 — 120.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (26. t. m.) **Koruza:** za junij 14.50 — 14.51 (14.30), za julij 13.63 — 13.65 (13.60), za avgust 13.76 — 13.78 (13.80), tranzitna za maj 10.85 — 10.90 (10.90), za julij — (10.90).

Sport

Propagandni ženski lahkoatletski miting SK Ilirije

Po nalogu JLAS je priredila Ilirija v soboto popoldne ženski lahkoatletski miting, ki je veljal za Tratnikovo, članico Ilirije, kot izbirni miting za Florenco, kamor potuje naša državna reprezentanca v sredo zjutraj na mednarodne ženske lahkoatletske tekme.

Na startu so se javile samo atletinje Ilirije, in sicer večinoma začetnice, čemur odgovarjajo tudi doseženi rezultati. Glavne discipline so bile skok v daljavo in višino z zaletom ter met diska, torej one discipline, za katere pride v poštev Tratnikova v naši državni reprezentanci. Ostale discipline so bile pridejane samo zaradi izpopolnitve programa. Doseženi rezultati so sledeči:

Skok v višino: 1. Tratnikova 1.40 m, 2. Hafner 1.20, 3. Janežič.

Skok v daljavo: 1. Tratnikova 4.80.5 m, ostale vse pod 4 m.

Disk 1 kg: 1. Tratnikova 29 705 m (met z mesta, izvrsten rezultat).

60 m: 1. Janežič 9 sek., 2. Hafner, 3. Papež I.

100 m: 1. Janežič 14.6, 2. Hafner, 3. Papež I.

Po obvestilu JLAS je Tratnikova definitivno postavljena v našo reprezentanco; upamo, da bo, kakor lani v Pragi, tudi v Florenci častno zastopala našo državo.

Mladinski nogometni turnir v Mariboru

Medklubski odbor LNP je priredil za binkoštne praznike mladinski nogometni turnir. Sodelovali so ISSK Maribor, SK Železničar, SK Rapid in SK Kastner in Oehler iz Gradca. Turnir je bil organiziran tako, da sta oba favorita odigrala semifinale s šibkejšim moštvom, kar je nudilo največ izgleda, da bosta prišla v finale. Izidi semifinalov so presenetili in program se ni razvil kakor je bil zamišljen. Iz sportne strani je prireditev uspela prav dobro; moštva so zaigrala z elanom in voljo in razmeroma številni gledalci so gotovo prišli na svoj račun.

Kot prva tekmeca sta nastopila:

SK Železničar : SK Rapid 5 : 3 (3 : 2).

Železničar je igral vodilno vlogo in si je že pri prvem naskoku zagotovil razliko dveh golov. Po igri sami je zmaga zaslužena.

Tekmo je vodil g. Nemec.

V drugem semifinalu sta se srečala:

I. SSK Maribor : Kastner in Oehler (Gradec) 4 : 0 (1 : 0).

Maribor je težko nalogo proti renomiranemu nasprotniku rešil nadvse častno. Tudi v tej igri je bilo razmerje med moštvi slično kot v prvi. Priznati je treba, da je moštvo »Maribora« zasluženo zmagalo.

Sodil je g. Jančič.

SK Kastner & Öhler (Gradec) : I. SSK Maribor 4 : 0 (1 : 0).

Gostje so imeli proti nasprotniku lahko stališče in so zasluženo zmagali.

I. SSK Maribor : SK Železničar 5 : 2 (3:1).

»Mariborčanic so predvedli lepo igro in dobili kot zmagovalci turnirja krasen pokal, ki ga je podarila graška tvrdka Kastner & Öhler.

Pomladne dirke na Teznu pri Mariboru

Kasaško društvo v Mariboru je priredilo za binkoštne praznike na tezenskem dirkališču konjske dirke, največje v vsej državi. Udeležba od strani tekmovalcev in gledalcev je bila naravnost ogromna. Organizacija je bila vzorna, in sicer v izkušenih rokah gg. Rosenberga in Novaka.

V naslednjem rezultati prvega dneva:

I. Dirka Karla Pachnerja: Za 4—12-letne konje vseh krajev. Proga 1.600 m. Nagrade 2.500, 1.250, 750, 500 Din. 1. Jon (Franc Reibenschuh) 1.28; 2. Denes (Fric Skoberne) 1.37.5; 3. Saladin (Franc Filipič) 1:37.6; 4. Salome (Ivan Šegula) 1:42.6.

II. Dirka Rudolfa Warren-Lipitta: Za 3 do 12-letne jugoslovenske konje. Proga 2100 m. Nagrade 3000, 1500, 750, 450, 300 Din. 1. Danka (kobilarna Turnišče) 1.39; 2. Uskica (Franc Kardinar) 1.45; 3. Kumica (Anton Mihajlović) 1.41; 4. Koketa (Ivan Bunderl) 1.43.5.

III. Dirka Karla Pachnerja; drugi heat: 1. Saladin 1:34.7; 2. Jon 1:29.7; 3. Saloma 1.40; 4. Egga II. 1.41.

IV. Jugoslovenski kasaški derby: Za 4-letne v kraljevini Jugoslaviji leta 1927. rojene in odgojene konje, ki še niso zmagali v inozemstvu. Proga 3.200 m. Nagrade 10.000, 3.500, 2.000, 1.500, 1.000 Din. 1. Saperlot (Franc Filipič) 1.36.5; 2. Berica (Vekoslav Razlag) 1.42; 3. Basci (kolibarna Turnišče) 1.42.2; 4. Julija (Aleš Pavlin) 1.43.5; 5 Leptir (A. Mihajlović) 1.50.

V. Dirka Ljutomer: Za 3 do 12-letne konje kmečke reje dravske banovine. Proga 2000 m. Nagrade 1.250, 625, 375, 250 Din. 1. Finiš (Franc Herič) 1.39.7; 2. Koketa (Ivan Bunderl) 1.37; 3. Tulpa (Ludvik Kardinar) 1.40.5; 4. Psina (Jožef Slavič) 1.42.5.

VI. Dirka Karla Pachnerja, tretji heat: 1. Jon 1.32; 2. Salome 1.42.5; 3. Egga II. 1.42; 4. Saladin 1.43. Končni rezultat: 1. Jon; 2. Saladin; 3. Salome; 4. Egga II.

VII. Spominska dirka dr. Alfreda Rossmanita: Dvovprežna amaterska vožnja za 3-letne in starejše jugoslovenske konje. Proga 2.800 m. Nagrade 2.000, 1.000, 600, 400 Din. 1. Borica-Finiš 1.45.5; 2. La Fliche-Danka 1.47.3; 3. Denes-Julija 1.53.2; 4. Dandolo-Bandi 2:6.

Drugi dan

I. Dirka Dravske banovine. Za 4 in 12-letne konje vseh krajev. Proga 2400 m. Nagrade 2000 Din, 1000, 600 in 400. 1. Finiš (Franc Herič) 1:31.5, 2. Jon (F. Reibenschuh), 3. Borica (Vek. Razlag) 1:41, 4. Saperlot (Franc Filipič).

II. Dirka Ptuj. Za do 12letne jugoslovenske konje. Proga 2200 m. Nagrade: 1500, 750, 450, 300 Din. 1. Uskica (Franc Kardinar) 1:45, 2. Julija (Aleš Pauli), 3. Tulpa (L. Kardinar) 1:42.2, 4. Psina (J. Slavič) 1:41.

III. Dirka Cven. Za 3 do 12letne konje kmečke reje Dravske banovine. Proga 2100 m. Nagrade: 1250, 625, 375 in 250 Din. 1. Finiš (F. Herič) 1:39.5, 2. Tulpa (L. Kardinar), 3. Psina (J. Slavič) 1:43, 4. Egga II. (Franc Skuhala) 1:39.5.

Dvovprežna amaterska vožnja

IV. Dirka mesta Maribor. Za 4letne in starejše jugoslovenske konje. Proga 2800 m. Nagrade: 2000, 1000, 600 in 400 Din. 1. in 2. mesto si delita Borica-Finiš (Razlag in Herič) in Saladin - Saperlot (Franc Filipič), 3. Belona-Bacsi (kobilarna Turnišče) 1:58, 4. La Flache (Franc Filipič) - Danka (kobilarna Turnišče) 1:59.

V. Nagradno skakanje. Za konje, ki še niso zmagali petkrat v lahki in srednji kategoriji ali v težki enkrat. Nagrade: 1000, 600, 400 in 300 Din. 1. Mabi (R. Trojanov, Zagreb), 2. Liebling (V. Wolf, Zagreb), 3. Sokol (D. M. Milojević), 4. Rummy (R. Wolf, Zagreb).

VI. Nagradno skakanje preko pojačenih prepon. Za vse konje. Nagrade: 1500, 1000, 700 in 500 Din. 1. Djerdjelez Alija (R. Rončević, Zagreb), 2. Lela (St. Djurovlievič, Zagreb), 3. Mabi, 4. Meresz (R. Wolf).

Borba za Davisov pokal. V tekmah za Davisov pokal v ameriškem pasu vodi dosedaj Amerika nad Kanado z 2 : 1. Danska je v evropskem pasu končnoveljavno izločila Poljsko s 3 : 2.

Ilirija II : Hermes 6 : 0. V predtekmi ponedeljskega srečanja Primorje : Slavija sta nastopili prvo moštvo Hermesa in rezerva Ilirije. Rezerva Ilirije je v ekshibicijski igri, pri kateri je bila v vsakem pogledu nadmočna, zmagala s 6 : 0. V golu Ilirije je igral Jakšič, ki pa ni mogel pokazati svojih zmožnosti, ker je bil premalo zaposlen.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Danes od 16. dalje se vabijo na trening igralci Jančigaj, Hasl, Svetic, Zemljak, Slamič, Pišek I in II, Sočan, Slapar, Šenica, Erman, Jež, Uršič, Vrhovnik, Jug I in II. — Trener.

SK Ilirija (nogom. sekcija). Jutri ob 18. strogo obvezen trening I. skupine in fotografiranje. Točno! Seja sekcijskega načelstva bo v petek ob 20.30 v »Evropi«.

Kolesarska sekcija ASK Primorja ima v četrtek, 28. t. m. ob 20. sestanek pri Miklič (v spodnjih prostorih). Vljudno se prosi udeležbe naslednjih: Gerbec, Glavič, Šenica, Klopčar, Picelj, Hafner, Šiškovič, Batjel. Razpravljalo se bo o nedeljskih kolesarskih tekmah.

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 27. maja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. (Lahka glasba). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče. borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Literarna ura. — 19.30: Ruščina. — 20: Flavta - solo s klavirjem. (eventualno prenos). — 21: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 16: Plošče. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 20: Prenos mednarodnega koncerta iz Leipziga. — 21.30: Glasbene uganke. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Prenos mednarodnega koncerta iz Leipziga. — 22.10: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 19.25: Prenos iz Brna. — 20: Prenos mednarodnega koncerta iz Leipziga. — 21.30: Plošče. — BRNO 19.25: Večer humorja. — 20: Prenos mednarodnega koncerta iz Leipziga. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20: Prenos koncerta iz Leipziga. — 21.30: Literaren program. — 21.45: Zborovski koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 13.10: Plošče. — 15.20: Glasbena akademija. — 20: Prenos mednarodnega koncerta iz Leipziga. — 22.10: Večerni koncert orkestra. — BERLIN 19.20: Koncert lahke glasbe. — 21: Sluhoigra. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert. — 20: V plesu skozi stoletje. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralen koncert. — 19.45: Narodne himne. — 20.30: Pesmi Eskimov. — 21: Iz nemških narodnih pesmi. — 21.45: Plesna glasba na ploščah. BUDIMPEŠTA 91.15: Koncert vojaške godbe. — 17.30: Klavirski koncert. — 19.10: Koncert ciganske kapele. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Leipziga. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. —

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Sreda, 27.: Zeleni kakaduj. On je vsega kriv. E.
Četrtek, 28.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Sreda, 27.: Oj ta prešmentana ljubezen. D.
Četrtek, 28.: Lohengrin. B.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Sreda, 27.: Zaprto.
Četrtek, 28. ob 15.: Začarana žaba. Otroška predstava za okoliške šole. — Ob 20.: Dogodek v mestu Gogi. B. Kuponi. Zadnjič.

Iz življenja in sveta

Pred novo vlado v Belgiji

Ministrski predsednik Jaspar, ki je podal ostavko celokupne vlade.

Prof. Prosper Poullet, vodja belgijske katoliške stranke, ki naj bi sestavil novo vlado.

Grönlandska odprava v nevarnosti

Živeža je zmanjkalo — Nevarna pot — Dr. Peters oslepel

S tragično smrtjo raziskovalca prof. dr. Wegenerja je zadela grönlandsko ekspedicijo zelo težka izguba. Odprava je izgubila svojega voditelja, na katerega mesto namerava stopiti pokojnikov brat dr. Kurt Wegener, ki je tudi nekoliko znan raziskovalec. Zdaj pa poročajo, da ima ekspedicija še novo smolo. Vzhodna skupina prof. Wegenerja pod vodstvom dr. Koppa poroča, da je morala ostaviti svojo postajo v začetku maja, ker je posadki zmanjkalo živeža.

Že lani v jeseni je šest zabojev živil pokvarila voda. Tako se je zgodilo, da je začel pohajati živež pred časom. Konec aprila je zato sklenila skupina treh mož: dr. Kopp, dr. Peters in cand. ing. Ernsting, da zapuste svojo opazovalnico in se vrnejo v naselbino Scoresbysund. Toda vreme je bilo ves čas tako neugodno, da je morala skupina vedno nanovo odložiti pohod. Ko je pritisnila že skrajna sila, in niso imeli dr. Kopp in tovariši nobene, niti radiotelegrafske zveze z matičnim zaledjem, so se odpravili na pot. Ko so odrinili s taborišča, so imeli provianta za dva dneva, nato pa so začeli iskati zalogo, ki so jo bili shranili v jeseni.

Na potovanju, kjer se je vreme zopet zelo poslabšalo, so napredovali člani ekspedicije zelo počasi. Napravili so borih šest kilometrov dnevno. Ker je bil medtem zapadel tudi nov sneg, je bila orientacija izredno težavna. Skupina je imela vrhu tega velike težave z dr. Petersom, ki je že pri nastopu pohoda imel vročino. Na poti je revež še oslepel zaradi snega.

Toda prva smola je prinesla še drugo. Okolu 12. maja je trojici zmanjkalo živeža za pse, ki so vlekli sani. Zato so odložili vsa bremena razen odej in nadaljevali pešpot sami. Neko noč so celo morali prebiti v snežni luknji. 13. maja so imeli le še malo puščico petroleja za kurjavo in za en dan kruha. Sreča, ki se časih ponudi, ko je sila največja, jim je topot zares postregla. Našli so skladišče živil ob 10. uri zvečer. Dva dneva pozneje je trojica trčila na grönlandsko ekspedicijo s psi. Tako so bili rešeni.

Odprava jim je povedala, kakšna smrt je doletela nesrečnega voditelja prof. dr. Wegenerja. 17. maja pa so dospeli v naselbino Scoresbysund, kjer so se zdaj že okrepili in kjer upajo, da bodo mogli nadaljevati raziskovalna dela v smislu pokojnega prof. Wegenerja.

Smrt angleškega diamantnega kralja

V Londonu je umrl angleški kralj diamantov S. B. Joel, ki se je pisal s pravim imenom Solomon Barnato Joel. S svojim bratom Jackom Joelom se je svojčas udeleževal bojev za posest diamantnih polj v

»Solly« Joel

Južni Afriki. Obema se je posrečilo iztisniti najhujšega tekmeca Rhodesa iz te borbe. Nato sta ustanovila tvrdko Barnato Brothers, koje vrhovni vodja je postal Solomon Joels. Svojo gospodarsko pozicijo je tako utrdil, da je sčasoma narasla na ogromno finančno moč. Postal je solastnik skoro vseh diamantnih družb in ravnatelj velike Standard banke, ki ima svoj sedež v Južni Afriki. Bil je tudi delničar londonske podzemske železnice. Med svetovno vojno je imel v rokah diamantno borzo in od njega je izšla pobuda za zaprtje in dvig produkcije.

Solomon Bornato je žrtvoval velike vsote denarja tudi v sportne svrhe, imel je več jaht, veliko konjušnico in je tudi podpiral angleška gledališča, zlasti podjetji Adolphi in Drury Lane. Veliko vlogo je igral tudi v francoskih kopališčih. Prirejal je regate in konjske dirke. Neka njegova jahta je popolnoma sličila plavajoči palači. Njegovo premoženje cenijo na 15 do 20 milijonov funtov šterlingov.

Izobražen poslanec

»Cri de Paris« pripoveduje zabavno zgodbo o nekem mladem poslancu, ki je pred kratkim na temelju dopolnilnih volitev nadomestil nekega težko obolelega tovariša. Obiskal je po prihodu v Pariz člane vlade in se med drugim zglasil pri pravdnem ministru Leonu Buerardu, znanem ljubitelju starin in umetnin.

Minister se je bal, da ne bi pričel novi politik vpraševati: kčo bo novi državni predsednik. Ni maral govoriti o lastnih domnevah, da ne bi slučajno prišli v dnevnike, in je zato rajši zasukal razgovor v drugo smer. Pokazal je poslancu staro posetnico z lepim lastnoročnim podpisom: Alphonse de Lamartine, narodni poslanec. Na drugi strani je bilo zapisano: Sprejmite iskreno zahvalo za vašo stalno prijaznost!

Minister, ki je bil zelo ponosen na ta biser svoje zgodovinske zbirke, je vprašal poslanca: »Ali ste že kdaj videli tako lep spomin?« A poslanec ni menda nikoli slišal o slavnem francoskem pesniku, avtorju »Meditacij« in »Potovanja v Orient« (1790—1869) temveč je Lamartina smatral za svojega sodobnika. Ravnodušno je odgovoril: »Moram vam povedati, gospod minister, da jako slabo poznam svoje tovariše. Nisem imel časa, da bi vse obiskal«.

Velika eksplozija v tvornici za orožje

V znani belgijski tvornici za orožje Cockerill v Liegeu-Seraing se je primerila strašna eksplozija, ki je zahtevala več človeških žrtev. Materialna škoda znaša okoli petnajst milijonov belgijskih frankov.

Nov izum v radiotelefoniji

Med pariško in madridsko brezžično postajo se je izvršil te dni zanimiv poskus z novim načinom radiotelefoničnega prenašanja na kratkih valovih. Po tem načinu se izkoristi samo ena stran valovnega snopa, kar je mogoče z oddajo posebnega vodilnega vala za uravnavo sprejemnega aparata.

Efekt novega izuma je ta, da je postala zmogljivost oddajnikov šestkrat večja in da so odstranjeni vsaj nekateri vzroki, ki kvarijo čistost prenašanih glasov. Izum se bo uporabil v prvi vrsti za trgovsko službo in za sedaj morda v bolj lokalnih mejah ter za televizijo, za splošno brezžično službo pa ga danes še ne bodo uporabili.

Konec kitov

Ker so se uporabili že vsi možni lovski pomočki zoper njega, je morski nestvor poiskal zavetja v tečajnem ledovju. Pa niti tam ne bo imel dolgo miru. Kajti Nemci se bavijo z izdelovanjem popolnejših ladij za kitolov, nego jih premorejo Skandinavci. Ta plovila bodo opremljena z vodljivimi zrakoplovi, ki bodo bombardirali kita, obsojenega na pogibelj celo v osrčju polarnega ledu.

Prirodoslovcem je ta razgled v bodočnost jako neprijeten. Saj še ne poznajo vseh kitovih skrivnosti in želeli bi si, naj jih še nekoliko ostane, da bi jim iztrgali vse do zadnje tajnosti glede njihovega bitka in žitka. Učenjaki se še vprašujejo, kako more sesalec, ki diha skozi nosnice, a ne skozi škrge, po cele ure pod vodo zadržati svoj dih. Nadalje ne razumejo, kako kit prenaša neznanski pritisk globoko pod vodno površino, dočim bi se podmornice v isti globini zdrobile kot jajčja lupina. In ker pač vsi sesalci spe, bi radi zvedeli, kdaj si kit privošči svoj spanec: pod vodo ali pa plavaje na površju? (Zanimiv članek s slikami »Lov na kite« prinaša zadnja številka tedenske revije »Življenje in svet«).

105 smrtnih žrtev eksplozije v Riu de Janeiro

Strašna eksplozija, ki se je primerila v municijskem skladišču brazilske vojne mornarice v Riu de Janeiro, je zahtevala 105 mrtvih in nad 500 težko ranjenih. Eksplodiralo je 60.000 stotov municije. Slika kaže zdravnike in mornarje pri reševalnem delu na kraju nesreče.

Trikratna poroka s tragičnim koncem

Zanimivosti s procesa proti bivši chicaški lepotni kraljici, ki je ustrelila svojega moža in so jo porotniki — oprostili!

Pred porotnim sodiščem v Nici se je te dni vršil proces proti Američanki Nirdlinger, ki je 11. marca umorila svojega moža z revolverskimi streli. Morilka se je pisala z dekliškim imenom Šarlota Nash ter je bila nekdanja lepotica v Chicagu. S svojim možem, gledališkim ravnateljem Nirdlingerjem je bila trikrat omožena.

Prva svatba je bila v St. Louisu v Ameriki. Nirdlinger je bil takrat še oženjen z neko drugo Američanko. S tem, da je vzel za ženo Nashovo, je zagrešil bigamijo. Zato je njegova druga žena odpotovala v Pariz, kjer je tožila moža in zahtevala ločitev. Kmalu nato se je Nirdlinger pripelijal za drugo ženo v Pariz, in ker se je bil medtem v Ameriki ločil od svoje prve žene, se je takoj poročil z Nashovo. Zakon pa ni trajal dolgo. Čez leto dni sta se zakonca ločila. Zdaj se je začelo čudno življenje. Nirdlinger in Nashova, ki sta bila dvakrat poročena in dvakrat ločena, sta živela dve leti kot ločena zakonca skupno življenje. 1928 pa sta se poročila v tretje. Ta zveza je bila navidez trdnejša od prejšnjih dveh, ker je žena sedaj rodila možu dva otroka. A tudi zakonca sama sta postala previdnejša. Sestavila in overovila sta 11 strani dolg pisan kontrakt v katerem je bila vsaka zadeva njunega zakona natančno razčlenjena. Neki člen te pogodbe je zabranjeval ženi barvanje ustnic s črtalom ter ji prepovedoval rabo lepotne kreme in pudra. Šarlota si ni smela niti ondulirati las. Na vse to je pristala, kakor tudi na zahtevo, da se mora odreči kajenju.

Navzlic temu, da je bila vsaka malenkost tako dobro zaklavzulirana, pa je prišlo konec konca do tragičnega zaključka. Bivša lepotna kraljica je neprestano iznova izzivala bolestno ljubosumje svojega moža. Mož pa se je vdajal pijači in igri ter se je večkrat obnašal zelo surovo. Tako je prišla katastrofa. Nirdlinger je ob neki priliki zopet očital ženi njene lastnosti. Poskušala jo je tudi daviti — v tistem trenutku pa je ogrožena žena segla pod blazino po samokres in je štirikrat ustrelila v svojega moža. Dva strela sta pogodila Nirdlingerja. Ženo so zaprli.

K obravnavi v Nici je prihitelo polno članov ameriške kolonije na francoski rivieri. Obtoženka je bila zelo kratkih besed. Na vsako vprašanje so jo namestu odgovora oblile solze. Proces je prinesel na dan jako čudne prizore. Neki kopalni trikrat ga je n. pr. dražil, ker ni »podpiral domišlije«. Tragično končani spor pa se je začel s tem, da je vzela Nirdlingerjeva v roke italijansko slovnico, kar je privedlo njenega moža na nesrečno misel, da ima »italijanskega ljubimca«. Ko sta po tistem

Zakonski par Nirdlinger

razburljivem prizoru legla k počitku, se je Nirdlingerjevi zdelo, da je njen mož vzel samokres in ga skril pod blazino. Tudi ona je storila isto. Mož se je v postelji vrgel na njo, jo začel daviti, ona pa je v silobranu potegnila orožje in streljala na moža.

Senzacija v procesu je bilo pismo, ki ga je pisala Nirdlingerjeva neki prijateljici, kateri omenja, da se je hotela zabavati, ker je človek samo enkrat mlad. V ostalem velja pripomniti, da je njen mož plačeval plesalca, ki ga je imela na rivieri. Priče so izpovedale za obtoženko ugodno in tudi obtožilni govor državnega pravdnika je izzvenel v jako ljudomilem tonu. Posledica je bila, da so porotniki morilko svojega moža — oprostili.

„Kobilice" nad New Yorkom

V petek, 23. maja so se vršile nad New Yorkom in vzdolž obale Atlantskega oceana največje svetovne vaje zračnega brodovja. Nad 600 letal se je dvignilo v zrak in izvajalo vsakovrstne manevre. Namen teh vaj je bil dognati, če se more New York braniti pred napadi iz zraka. Po zraku je krožilo več sto bombnih letal in vojaških aeroplanov, ki so bila oborožena s strojnicami. Delali so tudi poskuse z umetno meglo, ki je ovijala velike dele mesta v oblake. Na najvišjem nebotičniku New Yorka je bil zbran generalni štab, ki je spremljal vaje, delal beležke in sodil, kako so letala vršila svojo nalogo.

BAJAZO ZA MOTOCIKLISTE,

dežne plašče za dame in gospode, pomladanske površnike, trenchcoate prodaja po neverjetno nizkih cenah tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Srce utriplje še po smrti

Zanimive pojave je opazoval berlinski zdravnik dr. von Hoesslin na mrtvih srcih s pomočjo aparata, ki se imenuje elektrokardiograf in ki beleži utripe v obliki krivulj. S tem aparatom je zaznaval na običajen način nedojemljive utripe še cele minute in v nekaterih primerih celo pol ure po smrti. Postajali so čedalje šibkejši, nekoliko trenutkov so se ojačili in so potem dokončno prenehali.

A tudi potem ni bilo dozdevno mrtvo srce čisto brez življenja. Še nekoliko dni so se vršili v njem neredni gibi in je reagiralo na dražljaje. Ti gibi so izvirali iz mišičnih vlaken, ki potekajo v tako zvanih kitnih nitkah srca. Z injekcijami, mehaničnimi in električnimi tresljaji so skušali te neredne gibe spremeniti ponovno v redne. Pri bolnem srcu se to doslej še ni posrečilo, je pa možnost, da bi uspelo pri srcu, ki je bilo prej zdravo. V tem primeru bi bilo tako rekoč mogoče oživljati mrtvece.

Tragedija Nobilovih rešiteljev

Iz Stockholma poročajo, da je te dni smrtno ponesrečil znani švedski letalec Svensson. Treščil je z letalom na tla v bližini Västeraasa. Tudi njegova dva spremljevalca sta obležala mrtva.

Svensson je bil po rešitelju Lundborgu in italijanskem majorju Maddaleni tretji letalec, ki je pomagal reševati Nobilovo ekspedicijo. Bil je kakor Lundborg prideljen reševalni odpravi in je vrgel posadki na ledeni plošči več vreč z živili. Zdaj je tudi on mrtev. Kakor znano, se je Lundborg smrtno ponesrečil lansko leto, dočim je Maddalena našel smrt pri nedavni letalski katastrofi z nekim italijanskim hidroavionom.

Izredna sreča

Londonska tovarnarja Silvestre in Swift nista opazila pri izletu z avtomobilom prihajajočega londonskega brzovlaka in sta hotela preko železniške proge prav v trenutku, ko se je prikazal izza ovinka. Lokomotiva, ki je razvijala do 100 km brzine na uro, je kakor z britvijo razpolovičila avtomobil in odnesla njegovo sprednjo polovico en kilometer daleč. A ta brzina je rešila ponesrečence.

Ljudje, ki so planili k prerezanemu avtomobilu, so široko odprli usta, ko sta mirno stopila izletnika iz voza. Sunek ju celo ni vrgel iz sedeža. Nista dobila nobene poškodbe, in je Swift celo zatrjeval, da se sploh nista utegnila prestrašiti. Vse se je odigralo tako naglo, da nista niti vedela, kaj se je zgodilo!

Zopet napad na poštnega sla

V Hamburgu se je primeril nov drzen atentat na poštnega sla, ki spominja v mnogočem na napad v Berlinu. Neki moški, ki se je izdajal za zdravnika, je najel pred nekaj dnevi sobo na Hindenburgovem trgu, izpopolnil prijavnico za stanovalce z napačnim imenom in poslal na lažno ime neko povzetno pošiljko za dve marki. Ko je poštni sel Heinrich Müllers stopil v sobo, ga je naslovljenec napadel od zadaj z nogavico, ki jo je bil napolnil s peskom. Poštni sel je začel vpiti na pomoč, kar je napadalca tako oplašilo, da je zbežal na trg. Imel je sokrivca, s katerim sta jo hotela pobrisati, a množica je tako urno pritiskala za njima, da se je ljudem slednjič posrečilo prijeti napadalca in njegovega tovariša. Policija je ugotovila, oba napadalca.

Vsak dan ena

Pri klobučarju

»Kakšno številko ima vaš mož?«

»Tega ne vem, ampak ta klobuk mu pristoja prav tako kakor tej greblji.«

P. Rosenhayn:

Vagabund v fraku

Roman

»Mnogo ste zamudili, gospod državni pravdnik«, je rekel starejši gospod, ki je dotlej molče sedel v kotu.

»O, dober dan, gospod Sullivan.«

»Gospod Flannigan je zaigral Čajkovskega ‚1813'.«

»Mi ubogi uradniki smo tako vpreženi, da zamudimo vse lepe reči na tem svetu,« je s priljudnim nasmeškom odgovoril Mac Coy. »Če gospod Hedberg dovoli, bi pa res rad...«

Evelyn je stala zraven njega, in ko si je pazljivo ogledoval prvo risbo, je tiho dejal:

»Na sledi smo mu.«

Obrnila je list. »Komu?«

»Cascapolu.«

Vzdignila je oči. »Čestitam,« je dejala in se svetlo nasmehnila s pogledom.

»Nikar še. To ne prinaša sreče.«

»Kje pa je? Kako ga mislite prijeti?«

»Kje je v tem trenutku, niti ne vem. To je gotovo čudno slišati; a razumeli boste...«

Nagnila je drobno glavo.

»Vemo pa, kam je namenjen.«

»Izvrstno.«

»Ali se še spominjate najinega nedavnega pomenka? Govorila sva o istem predmetu: o Cascapolu. Saj veste, kaj mislim. Niste mi rekli da, a tudi ne mi niste rekli. O moji karijeri sva govorila. Tekma za ljubezen žene je podobna veliki dirki na življenje in smrt. Tudi o tem je bilo govora. Mislim, da vam bom jutri lahko položil svoj plen pred noge. Ali smem danes ponoviti vprašanje?«

Služkinja je prišla s kavo in pecivom.

Evelyn je obrnila več listov v risanki. »Tole poglejte: tu me je narisal pred zrcalom.« In tiho je dodala:

»O tem bova govorila, kadar dosežete svoj cilj.«

Počasi je zaprl knjigo; pri tem se je dotaknil njene roke in jo za trenutek strastno stisnil.

Nekam vznemirjena se je obrnila od njega.

»Ali boste pili kavo?«

Sullivan jima je podal prepečence.

Državni pravdnik je stopil k servirnemu vozičku in vzel eno izmed meissenskih skodelic s flandrskega čipkastega prta. Ko se je obrnil, je stal Sullivan zraven njega. »Ali smem čestitati?« je tiho vprašal in pomežiknil.

Mac Coy se je napravil začudenega. »Zakaj pa?«

»Zakaj, zakaj! Ali menite, da nihče ne opazi, kako blazno ste zaljubljeni v gospo Evelyn? Saj ni nič čudnega. Gospa Barclayeva je mlada, lepa in dražestna; in vi imate, če znamenja ne varajo, sijajno karijero pred seboj. Razen tega ste pa v pravih letih. Noben mož se ne bi smel oženiti, preden si obtolče roge.«

»Jelite da ne?« je pokimal Mac Coy.

»I seveda,« je resno dejal Sullivan. »Kako bi mu drugače žena nasadila nove?«

Državni pravdnik je z očmi iskal gospodinje; izginila je bila. Ali se ni tam, v temi glasbene sobe, še zasvetilo zlato njenih las? Zamišljen je krenil za njo. Njen lahni korak je že hitel po stopnicah, ki so vodile v prvo nadstropje. V državnem pravdniku Macu Coyu se je ta mah izvršilo tisto čudno razcepljenje čuvstev, ki si ga sami nikoli ne moremo pojasniti. Prisegel bi bil, da ga je zgolj točno hrepenenje gnalo na stopnice — v tisto smer, kamor je bila izginila gospa Evelyn. A vendar je obenem čutil v živcih neko čudno ščemenje, ki ga je iz svojega poklica dobro poznal. V ozračju te hiše je drhtelo nekaj skrivnostnega, prepovedanega, zločinskega.

Slišal jo je, kako je stopila v mali salon. Nekaj kovinskega je zazvenelo v tišino.

Takoj je vedel, kaj je pomenil ta zvok: pretaknila je bila telefon.

Že se je vrnila na hodnik; šla je dol in naglo izginila v svoj budoar.

Za tem se je utegnila skrivati najnedolžnejša stvar na svetu — a državnega pravdnika je spet obšla tista čudna nervoznost.

Nekoliko sram ga je bilo pred samim seboj. Dolžnost mu je seveda velevala, da bi se po najkrajši poti vrnil k družbi. O tem ni bilo moči dvomiti. Le kako mu je bilo prišlo na um, da se je tako plazil po hiši? To ni bilo gentlemansko ravnanje.

A zdajci jo je začul, kako je rekla v budoarju:

»Rada bi dobila zvezo s posebnim vlakom Mr. Wanamakerja. Brezžično postajo ima.«

Kratek presledek. Očividno je centrala nekaj vpraševala.

Nato se je oglasila Evelyn:

»Med Indianapolisom in St. Louisem.«

Državni pravdnik je bled slonel ob steni in vlekel na uho. Wanamaker... Nathanael Wanamaker. To ime je predobro poznal. Za tem imenom, ki ga je v resnici nosil eden izmed najbogatejših industrijcev v deželi, se ni skrival nihče drugi kakor Cascapol! Zločinec, ki mu je bil on, državni pravdnik Mac Coy, na sledi... Za prijetje tega zločinca mu je bila Evelyn Barclayeva obljubila svojo roko v nagrado.

Skozi zid so tiho kakor kapljajoča voda curljali oddaljeni glasovi klavirja.

†

Prostovoljno gasilno društvo v Bizoviku pri Ljubljani javlja tužno vest, da je po kratki, mučni bolezni umrl tovariš

Matija Brajar

25letni član Gasil. društva

danes dne 26. maja ob 9. uri dopoldne.

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek 28. maja 1931 ob 5. popoldne iz hiše žalosti v Bizoviku št. 81 na pokopališče sv. Nikolaja v Bizoviku.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu.

Bizovik, 26. maja 1931.

7083

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

2000 Din

mesečnega pavšala in poleg tega posebne provizije morete pri nas zaslužiti. Mi vas nastavimo s pogodbo za vpeslenje v vašem lastnem bivališču, ako hočete za nas delati marljivo in pošteno. Gre za brezkonkurenčen, mnogo zahtevan, specijalen predmet. Sprejemamo dame in gospode in dajemo kolekcijo proti varščini 28 Din. Prosimo samo pismene ponudbe s prilogo znamke za odgovor. - »Commercia« trgovačko poduzeće, Osijek. 6848

Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Dražbeni oklic.

V konkurzni zadevi Laure Martina, trgovca z mešanim blagom v Konjicah, se vrši dne 30. maja 1931 ob 11. uri dopoldne v Konjicah sodna dražba konkurzne mase — specerijsko, galanterijsko in manufakturno blago, cenjeno na 50.742 Din.

Interesenti si blago lahko ogledajo pri konkurznem upravitelju.

Dr. Macarol Franjo,
Konkurzni upravitelj.

7061

ASFALTNA STREŠNA LEPENKA
ARESIT
strešna lepenka
BITUMEN SMOLA
LESNI CEMENT
KARBOLINEUM
dobavlja
Jos. R. PUH, Ljubljana
111

Nabavite si tudi Vi zlato pero z žigom!

Polnilna peresa Eversharp z izmenljivo konico imajo na peresniku v zlatu žigosano zaščitno znamko. Pazite nanjo — zakaj samo pri Eversharpovih peresih se lahko poslužite velike Eversharpove izbere. Pomnite: na »Eversharpu« obvisi vsako oko!

Naprodaj v vseh vodilnih trgovinah.

EVERSHARP
PERESNIKI — SVINČNIKI

NAZNANILO PRESELITVE!

Vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem preselil svojo mizarsko obrt iz Hrenove ulice 8 v svoje lastne prostore

Privoz 16, Prule, telefon št. 2768.

Obenem zagotavljam cenjeno občinstvo, da se bodem od sedaj s posebno vnemo potrudil, da vse cenjene naročnike točno, vestno in ceneje postrežem kakor dosedaj. 6986

LUKA AHAČIČ, splošno stroj. mizarstvo, LJUBLJANA

Vajence

za tiskarsko stroko

sprejme »Narodna tiskarna« v Ljubljani.

Pogoji: Nadarjenost in 4 razredi srednje šole.

Razpis.

Sokolsko društvo v Ribnici, Dolenjsko (župa Ljubljana), razpisuje oddajo:

zidarskih, tesarskih, kleparskih in krovskih del

za zgradbo novega društvenega doma v Ribnici na Dolenjskem.

Potrebni pripomočki se dobijo proti plačilu Din 50.— pri gradbenem odseku v Ribnici odnosno v Tehn. biroju Arh. Iv. Zupan, Ljubljana, Gradišče 13.

Zapečatene ponudbe je vložiti vključno do 10. junija na naslov:

Gradbeni odsek Sokola v Ribnici, Dolenjsko. 7081

Graška tovarniška delniška družba za stroje in vozove

prej JOHN WEITZER — (Grazer Waggon- und Maschinen - Fabriks - Aktiengesellschaft vormals John Weitzer, Avstrija)

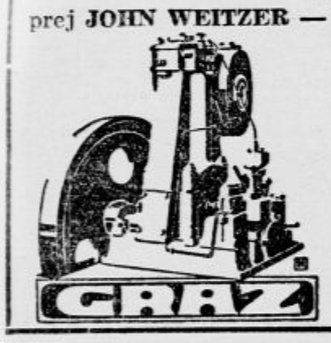

Graški dvotaktni Dieselovi motorji 8 konjskih sil in več

Graški četverotaktni Dieselovi motorji do največje zmogljivosti.

Zastopniki za Jugoslavijo:

ZAGREB: Slavko Bösendorfer, Zvonimirova 2.
BEOGRAD: Ing. Oskar Meinhard, Knez Mihajlova ul. 35. 5906

Vajence

za tiskarsko stroko

sprejme Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Pogoji: Prvovrstna nadarjenost, 4 razredi srednje šole, znanje risanja in jezikov.

Mlin in žaga

v Mahovniku pri Kočevju se ali proda ali da v najem pod ugodnimi pogoji. Mlin je na vodno silo in ima 5 kamnov. Do železniške postaje Kočevje je 15 minut. Pojasnila daje posestnik v Mahovniku. 7063

Samostojnega perfektnega

knjigovodjo

ki obvlada poleg slovenskega in srbohrvaškega perfektno nemški jezik, z znanjem strojepisja ter pisarniških del, SPREJMEM s 1. julijem.

Ponudbe z zahtevki in curriculum vitae pod »Samostojen knjigovodja« na oglasni oddelek »Jutra«. 7080

Vajence

za tiskarsko in bakrotiskarsko ter fotografsko stroko sprejme Delniška tiskarna d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16.

Pogoji: Prvovrstna nadarjenost, absolvirana nižja srednja šola, posebno veselje za risanje in jezike. 7036

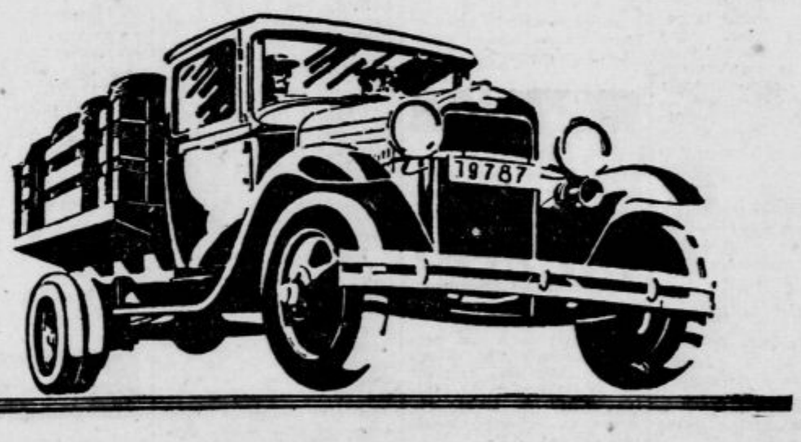

Službo komercijalnega vodje-bilancista

razpisujemo z rokom do 7. junija 1931.

Prošnje morajo biti opremljene z dokazili o dosedanjem službovanju in o popolni kvalifikaciji za razpisano službo. Prosilec mora navesti pogoje glede prejemkov. — Nastop službe dne 1. julija 1931.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobiva se povsod.

Glavne prednosti FORDOVEGA tovornega voza so: JAKOST IN EKONOMIČNOST.

Tovorni vozovi ne delajo racionalno, ako ne odgovarja njihov tip, moč in uporaba onemu, za kar jih potrebujemo. Vsak prodajalec Vam je dolžan pokazati industrijski tip tovornega voza, katerega potrebujete, ker ima vsak Fordov tovorni avtomobil iste glavne lastnosti: jakost in ekonomičnost. Tovornega Forda izdelujejo z dolgo šasijo, s kratko šasijo in z malo šasijo. Ford je zgradil lep niz karoserij za razne šasije, da zadovolji vsem potrebam trgovine in industrije. Obiščite Vašega najbližjega prodajalca, da Vam zamore isti raztolmačiti vsa dela, katera vrše vsi ti tovorni avtomobili.

LINCOLN — Ford — FORDSON
AEROPLANI

†

Zapustil nas je v nedeljo zjutraj naš agilni član

FRANC LUKMAN

gostilničar na Ločici pri Polzeli

v 67. letu svoje starosti.
Bodi mu zemljica lahka! 7071

Gostilničarska zadruga Braslovče

Kameninaste CEVI

v vseh dimenzijah in oblikah ima stalno v zalogi

„MATERIAL“
trg. dr. z o. z.
LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON 27—16. — BRZOJAV: MATERIJAL

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Cene malim oglasom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vposlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah „Jutra" v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Sirarskega pomočnika
vojaščine prostega, iščemo specijelno za predelavo sira v škatle ter eventuelno drugo pomoč v mlekarni. Strokovno znanje ni potrebno. Isti mora biti marljiv, hiter in okreten. Ponudbe z navedbo plače poslati na Mljekarska industrija »Zdenka«, Veliki Zdenci. 20196-1

Kuharico
ki je dalje časa pri dobri hiši služila, dobro kuha in druga dela opravlja, išče samostojen gospod, mesečna plača 500 Din. Ponudbe pod »Kuharica« na podružnico »Jutra«, Celje 20037-1

Učenca
za trgovino z mešanim blagom, popolnoma zdravega, krepkega, z dobro vzgojo sprejme s koncem šolskega leta fa P. Koren prej Šterk, Črnomelj. Ponudbi je priložiti zadnja šolska izpričevala. 19914-1

Trg. pomočnika
mešane stroke, mlajšega, veščega nemščine, sprejmem takoj ali pozneje. Pogoj popolno zdravje in nikaka telesna hiba. Ponudbe s točno navedbo, katerih strok je zmožen in v kateri najbolj verziran z označbo plačilnih zahtevkov poleg hrane in stanovanja v hiši in kdaj nastop mogoč na: P. Koren preje Šterk, Črnomelj. 19913-1

Pletiljo
sprejmem k motornim strojem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20266-1

Mizar. pomočnika
sprejme mizarstvo v Smledniku. Gasilski dom — pri Medvodah. 20267-1

Postrežnico
za dopoldanske ure sprejmem na Vodovodni c. 5/II. 20251-1

Pečarskega vajenca
z vso oskrbo sprejme pečarija Franc Jerko, Crnuče pri Ljubljani. 20240-1

Prodajalce sladoleda
z nekaj kavcije, proti plači po dogovoru sprejme Čepon, Jesenice. 20231-1

Mlado uradnico
pridno in vestno išče večje podjetje. Pogoj slovenska stenografija, strojepis in obvladanje nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi korektni hrvaški diktat. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Perfektna moč«. 20247-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca sprejme takoj Zrimšek Adolf v Litiji. 20272-1

Prodajalko
iščem za čas velesejma. — Predstaviti se je v četrtek 28. t. m. med 12. in 14. uro v hotelu Union — pri g. Dragutinu Weissu. 20284-1

Služkinjo
srednjih let, snažno in pošteno, veščo kuhe, nekaj šivanja, vseh hišnih del ter z veseljem in znanjem vrtnih del, sprejme manjša družina na Gorenjskem — proti mesečni plači 300 Din Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stalna služba« 20276-1

Strojnika-kurjača
iščem za usnjarsko obrt za takojšen nastop. Predpogoj izučen ključavničar, vajen tudi elektrike in postavljanja usnjarskih strojev. Ponudbe s prepisi spričeval na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stalna služba«. 20296-1

Kroj. pomočnika
za uniforme sprejme Simon Klimanek v Ljubljani. 20317-1

Prodajalca
zgovornega in živahnega, za prodajo novega galanterijskega predmeta se sprejme za stojnico na velesejmu. Odda se event. tudi že obstoječemu podjetju v prodajo. Zglasiti se je v četrtek 28. t. m. v vinarni Gradišče št. 4. 20314-1

Prodajalka
za galanterijo in igrače, vešča nemškega jezika in tudi zmožna kuhe, dobi takoj službo pri morju. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Jadran«. 20338-1

Natakarice (je)
za celo poletje pod ugodnimi pogoji takoj sprejme hotel Tivoli. 20349-1

Pletilja
izurjena na stroj štev. 10 dobi stalno delo. — Virant, Hrenova ulica 17. 20351-1

Tapet. vajenca
sprejme Rudolf Radovan, Mestni trg 13. 20319-1

Kmetski fant
mlad, bister, reven, dobi službo sluge v mestu. Dobra plača, prosto stanovanje. — Lastnoročno pisane ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vesten 200«. 20328-1

Mlajšo šiviljo
sprejme Rudolf Radovan, tapetnik, Mestni trg 13. 20318-1

Mlad fant
močan, ki ima veselje do kavarniške obrti, se takoj sprejme kot vajenec v kavarni »Prešeren«. 20324-1

Mesar. pomočnika
sprejme Franc Valkar, mesar, Poljanska 9. 20320-1

Koncipijenta
sprejme odvetnik v Mariboru. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Koncipijent«. 20341-1

Prvo hotel. sobarico
zmožno nemščine sprejme takoj hotel Tivoli. 20350-1

Kontoristinja
samostojna moč v korespondenci, izurjena v občevanju s strankami in znanjem srbohrvaščine, dobi mesto. Ponudbe le z navedbo zahtevane plače je poslati na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Posedujem potrebno prakso«. 20343-1

Frizerko (ja)
za sezono iščem s 1. ali 15. junijem. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Delavnost«. 20337-1

Pozor! Pozor!
Odprite oči. Zaslužiti se da še veliko denarja, ali samo s serioznimi, potrebnimi, od vsakega kupljenimi predmeti. Cene so prilagođene gospodarski krizi. En primer: čevlji 100 Din in drugi predmeti kot srajce, obleke, namizni prti, slike (200 eksemplarov), galanterijsko blago, novosti, patenti itd. V vsaki hiši je mogočih najmanj 5 naročil Agenti, vajeni sistematičnega dela, sprejmejo fiksum in provizijo. Katalog slik stane 50 Din. Drugi katalogi zastonj. Trgovska hiša »Omnia«, Miklošičeva cesta 14. 20011-3

Zastopnike
event. družabnika in podzastopnike, samo agilne osebe za novosti iščem za stalno. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Agilen 93«. — Za odgovor priložite znamko. 20310-3

Trgovski potniki

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico, ter celo Dravsko banovino. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 20163-5

Pouk

Pouk v angleščini
ter hrvaški stenografiji želim. Ponudbe tudi za vsaki predmet posebej, z navedbo honorarja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Št. 333/4« 20257-4

Radio

Radio
Super 7, za gostilne ali dvorano, poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20282-9

Zaslužek

Zastopnika
dobro uvedenega za prodajo papirnate robe, pisemskega materijala, razglednic in reklamnih koledarjev iščemo za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »142«. 19974-3

Službe išče

Trg. sotrudnika
išče stalno mesto kot pomočnik ali skladiščnik v večji špecerijski trgovini z znanjem slovenskega, nemškega in italijanskega jezika z dobrimi referencami. — Cenj .ponudbe pod šifro »Stalno mesto« na ogl. odd. »Jutra«. 20001-2

Knjigovodkinja
z 12-letno tovarniško prakso, zmožna vseh pisarniških del, želi premeniti službo. Dopise na oglasni odd. »Jutra« pod »Vestna knjigovodkinja«. 19792-2

Žagovodja
lesni manipulant in nakupovalec lesa, želi dobiti mesto pri lesni industriji. Zaposlen dosedaj v tej stroki 10 let. Vojaščine prost, vesten in trezen, s prav dobrimi spričevali. Nastopi takoj. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod značko »2000«. 20232-2

Nemška gospodična
z večletnimi spričevali želi mesta k otrokom, kamorkoli. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Otrokeljubna«. 20219-2

Službo vzgojiteljice
ali družabnice pri fini družini išče za takoj učiteljica (vdova), ki obvlada perfektno nemščino, slovenščino, srbohrvaščino in približno francoščino. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Učiteljica 65«. 20265-2

3 mlade natakarice
Slovenke žele mesto čez sezijo — najraje v Dalmaciji. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Blondinke«. 20293-2

Šofer
bi prevzel nedeljske vožnje, event. enkrat v tednu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20288-3

Frizerka
ki je z zelo dobrim uspehom končala učno dobo in tudi tečaj na Dunaju, vešča najnovejših frizur, vodnih in trajnih ondulacij, masaže, manikire, barvanja las itd., želi službo za takoj — event. za sezono. Cenj. dopise pod »Izurjena« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 20342-2

Mlad mehanik
vešč vsakega avtogeničnega varenja, želi premeniti mesto kot praktikant v avtodelavnici. Jovišić, Ljubljana, Ižanska cesta št. 75. 20348-2

Poletno prakso
imam po dovršeni drž. trg. šoli, znam perfektno slov., srbohrvatsko in nemško ter iščem primerno službo. — Grem tudi kot trg. blagajničarka. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Takoj 35«. 20335-2

Trgovski pomočnik
mlad, dober in zanesljiv prodajalec, vešč slov. in nemškega jezika, želi premeniti službo v trgovino s špecerijo, železnino ali manufakturo. Nastopi lahko 1. ali 15. junija. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »99«. 20299-2

Prodam

Priložnostni nakup!
Lovski voz, skoro nov. poceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20083-6

Parni kotel
6 atm. pritiska, brzoparilni kotel, navijalni stroj (Copsspulmasch.) ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20020-6

Stelaže
primerne za trgovino z železnino ali špecerijo poceni naprodaj. Poizve se v trgovini z železnino Stanko Florjančič, Ljubljana, Sv. Petra 35. 19958-6

Kompletno strojno napravo parne žage
s polnojarmenikom, ki še obratuje do konca junija, prodam. Vprašanja na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Pilana«. 19627-6

3 oleandre
prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 20330-6

Divan
skoraj nov po nizki ceni naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20346-6

Železen štedilnik
malo rabljen, poceni naprodaj v Vodmatski ulici št. 14, pritličje. Ogledati vsaki dan po 16. uri. 20344-6

Puhasto perje
čisto, čuhano, kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg, čisto, čohano, kg po 48 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb

Omaro in pult
z nastavkom in mizo iz trdega lesa, vse novo po zelo nizki ceni prodam. Na ogled v slaščičarni Struna, Šiška, Jernejeva cesta. 20259-6

Sijajna eksistenca
Izdelovalnico naramnic (Hosenträger) s potrebno pripravo takoj prodam za Din 4000. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Naramnice 4000«. 20246-6

Registrirno blagajno
»National« prodam. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Blagajna«. 20238-6

Volno za modroce
zelo poceni prodaja Šega, Cankarjevo nabrežje št. 5/I 20197-6

Nagrobni spomenik
lep, ugodno naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20289-6

Vrtna lopa
lesena, dobro ohranjena naprodaj. Pogledati na Vilharjevi cesti 2/I, kurilnica. 20303-6

Otroški voziček
dobro ohranjen proda Primožič, Ljubljana VII, Podjunska 15. 20274-6

Kupim

Aparat za autogensko varjenje
(Schweissaparat) že rabljen kupimo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Varjenje«. 20099/a-7

Gramofonske plošče
dobro ohranjene kupi, ali zamenja Jožef Čuden, brusač v Ljubljani, pred Mestnim domom. 20277-7

Kapital

Starejše dekle
s primernim kapitalom želi sodelovati kot kompanjonka pri slaščičarni ali mlekarni v Ljubljani. Ponudbe pod »Želja« na oglasni oddelek »Jutra«. 20200-16

Trgovec
z večjim kapitalom, se želi udeležiti pri rentabilnem podjetju. Možna tudi priženitev. Dopise s pravim naslovom pod »Merkur« na oglasni oddelek »Jutra«. 20234-16

Kolesa

Damsko kolo
naprodaj v brivnici na Šmartinski cesti štev. 22. 20249-11

Damsko kolo
v dobrem stanju kupi Ivan Javornik, Domobranska c. št. 7. 20143-11

Žensko kolo
dobro ohranjeno radi odpotovanja naprodaj v Dravljah št. 84. 20173-11

Moško kolo
poceni naprodaj v garderobi pri Figovcu. 20309-11

Motorna vozila

Lancia Lambda
odprta, štirisedežna v najboljšem stanju s skoraj nerabljenimi gumami. Vprašati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Lambda«. 20106-10

Motocikl
B. S. A., 350 kubikom, socius, karbid, v najboljšem stanju naprodaj. — Vprašati pri Perdan, mehanik, Celje. Cena 6000. 19826-10

Avto
Gardner Roadster 6 cil., voženo 9000 km, iz prve roke, dobro ohranjen, za Din 35.000 prodam. Franjo pl. Pongratz, Maruševec. 19825-10

Potniški avto
v dobrem stanju, radi odpotovanja poceni prodam. Kupca naučim šofirati. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20263-10

Motorno kolo
600 cm³, s prikolico, električno lučjo in novimi gumijami, vse v brezhibnem stanju po nizki ceni prodam. — Povpraševati Radio, Ljubljana, Bleiweisova. 20138-10

Poltovorni Ford
davka prost, v popolnoma dobrem stanju, brezhiben, po nizki ceni proda ali zamenja za vino ali žganje Petrič, Ljubljana, Dunajska cesta 31. 20279-10

Essex avto
4—5sedežen, vožen 16.000 km, dobro ohranjen (avtotaksi) prodam, eventuelno s koncesijo vred. Ogledati na Bleiweisovi cesti št. 52. 20102-10

De Soto
šestcilinderski, 4—5sedežen, odprt, generalno pregledan in na novo lakiran naprodaj z garancijo, zaradi nabave dvosedežnega voza iste znamke. Pojasnila daje Dolenc Tönnies, Ljubljana, Dvořakova ulica 3, telefon št. 2762. 20302-10

Motorno kolo
znamke Wanderer takoj naprodaj v Krakovski ul. 13. 20294-10

Pohištvo

Pohištvo
politirane spalnice 5500 Din
pleskane spalnice 2800 »
omare . . . . 550 »
postelje . . . . 260 »
kuhinjske oprave 1100 »
kuhinjske kredence 580 »
kakor tudi vse drugo pohištvo, tudi na obroke nudi najceneje mizarstvo »Sava« v Kolodvorski ul. 18 20134-12

Vrednote

Srebrne krone staro zlato in srebro
kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Posest

Več krasnih parcel
za stavbišče ob banovinski cesti na zelo prometnem kraju naprodaj. Poizve se pri Avgust Dolinšku, gost. v Hrastniku. 20128-20

Žago - samico
dam v najem zaradi starosti gospodarja. Žaga je v dobrem stanju, pogon na vodo, pripravljena za takojšnji obrat. Lastna električna luč. Voda stalna. Oddaljena tričetert ure od kolodvora. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20112-20

Stavbna parcela
v velikosti ca 8000 m², v Stični v neposredni bližini kolodvora naprodaj. Poizvedbe in pojasnila daje Hran. in posoj. v Ivančni gorici p. Stična. 19639-20

Hiša
z 2 sobama, shrambo in vrtom, vse v dobrem stanju naprodaj. Doma je pitna voda, 3 minute proč pralna, 10 minut pa kopalna voda, 3 minute od cerkve in šole ter 10 minut od kolodvora v Domžalah. — Rodica št. 40. 20142-20

Enonadstropno hišo
z gostilno in velikim vrtom 15 minut oddaljeno od gl. pošte v Ljubljani prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Lepa prilika«. 20237-21

Novo vilo
z 2 stanovanji, 2 balkonoma, kopalnici, terase in lepo urejen vrt, v krasni legi prodam. Več se izve: Cesta na Rožnik št. 43 — podpritličje. 20105-20

Letovišče
V lepi solnčni legi na Gorenjskem oddam za avgust 3 sobe. Pipravno za kopanje in lepi izprehodi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20171-20

Lepo vilo
visokopritlično, s krasnim sadnim in zelenjadnim vrtom, na Kodeljevem prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20241-20

Zemljišče
na zelo lepem kraju ob Savi blizu Ljubljane, gozdni zrak, primerno za restavracijo ali penzijon, 10.000 m² veliko naprodaj za Din 100.000. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pension«. 20290-20

Parcelo
na Kodeljevem prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20325-20

Poročenemu paru
ali enemu, ki se hoče poročiti, ki razpolaga s 35.000 Din kapitala, nudim posestvo s trgovino, na deželi Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno«. 20307-20

Kateri
Jugoslovan ali drugi državljan želi kupiti hišo ali jo vzeti v najem v Belgiji. — Dobro idoča gostilna (kavarna) s 7 sobami. Velik industrijski kraj. Ponudbe na naslov: Ivan Jošt, Cafe Balkan, Stinweg Nr. 3 — Eisden (Vucht) Limburg — Belgien. 20315-20

Lokali

Lokal
v novi zidani hiši s stanovanjem, primeren za vsako obrt. takoj oddam. Leopold Jesih, mesar, Medvode. 20039-19

Šest lokalov
eden za pisarno, ostali za skladišče, ali za obrt oddam po zmerni ceni takoj. Naslov pri oglasnem odd. »Jutra«. 19999-19

Gostilniški paviljon
na izbornem mestu ljubljanskega velesejma naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19872-19

Trgovino
z meš. blagom oddam v prometnem kraju na Gorenjskem pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19741-19

Vinotoč
oddam na račun podjetni in kavcije zmožni ženski. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20253-19

Brivnico
dobro vpeljano, v Ljubljani prodam. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Brivnica«. 20235-19

Starejša trgovina
sredi Ljubljane, dobro vpeljana, vsled opustitve pod tovarniško ceno takoj naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 100.000«. 20271-19

V najem

Pekarno
v brezkonkurenčnem kraju radi selitve v inozemstvo takoj oddam v najem. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro idoča«. 20230-17

Pekarno
dobro idočo, v kakem večjem kraju vzamem v najem Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pekarna«. 20194-17

Košnjo
v obsegu 6000 m² oddam na cesti Spodnji Rožnik. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20344-17

Sadje

Brusnice
prvovrstne nudi v vsaki množini tvornica Srečko Potnik in drug, Ljubljana, Metelkova ulica št. 13. 19218-34

Les

Hrastovih plohov
8 m³ suhih, žamanih, 50 mm debelih prodam po dogovoru. Na ogled pri Godnavcu, mizarju v Radečah pri Zidanem mostu. 20336-15

Dijaška stanovanja

Za prihodnje šolsko leto 1931-32
iščem za 11-letnega dijaka stanovanje z vso oskrbo v boljši družini. Želim, da bi se, zaradi priučenja nemškega jezika, občevalo z dijakom nemški; na razpolago klavir; sostanovalec starejši dijak. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro: »Dijak«. 20113-22

Stanovanja

Stanovanje
sobo in kuhinjo oddam takoj. Zalaznik, Podutik 19, p. Ljubljana VII. 20085-21

Stanovanje
do 800 Din, dvosobno, s pritiklinami, v mestu, išče solidna uradniška družina. Ponudbe pod »Točen plačnik« na ogl. odd. »Jutra«. 19994-21

Lepo stanovanje
5 velikih sob, kopalnice in vseh pritiklin, v centru mesta oddam v poletju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Centrum«. 20369-21

Kdo posodi
30.000 Din? Za obresti dobi lepo stanovanje pod Rožnikom v Ljubljani. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Stanovanje 312« 20236-21

Stanovanje
3 sob, kabineta in pritiklin oddam stranki brez otrok s 1. junijem, event. avgustom v Ljubljani VII, Frankopanska ulica 9. Informacije se dobijo samo med 2. in 5. uro. 20133-21

Stanovanje
2 parketiranih sob, s kuhinjo, velikim balkonom in vsemi pritiklinami takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20149-21

Iščem
za avgust 2 sobi, kuhinjo in pritikline. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Učiteljica«. 20032-21

Stanovanje dveh sob in pritiklin ter sobo s poseb. vhodom in elektriko — kakor tudi vinsko klet
odda Frančiška Novak, Celovška cesta št. 96, Ljubljana VII. 20212-21

Stanovanje
2 parketiranih sob, predsobe, kuhinje in pritiklin oddam za avgust v Koritkovi ulici 34. 20176-21

Stanovanje
3—4 sob, sobe za služkinjo kopalnice, kleti in podstrešja, ter približno 200 m² separiranega vrta, v solnčni legi, iščem s 1. julijem ali pozneje. Ponudbe pod šifro »Subo stanovanje« na ogl. oddelek »Jutra«. 20003-21

Opremljeno stanovanje
ali 3 sobe s 4 posteljami, s souporabo kuhinje in kopalnice, v vili, z vrtom, iščem za čas od 15. julija do 15. avgusta. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Počitnice«. 20297-21

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritiklin iščeta 2 stalni gospodični. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Za takoj«. 20306-21

Stanovanje
2 sob in vseh pritiklin, sredi mesta ali v bližini iščem s 1. julijem. Po možnosti s kopalnico. Majhna stranka brez otrok. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Snažno«. 20308-21

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam s 1. julijem v Rožni dolini, cesta VIII/14. 20313-21

Majhno posestvo
v Kranju ali predmestju kupim. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20281-20

Več stanovanj
odda društvo hišnih posestnikov, Salendrova ulica 6. 20291-21

Krasno stanovanje
udobno, sredi trga na Dolenjskem oddam starejšemu zakonskemu paru ali posedincu do smrti, proti posojilu 300.000 Din na prvomestno vknjižbo. V slučaju, da se dotični zanima za trgovino, je tudi lokal na razpolago. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 19911-21

Stanovanje 4 sob
s kopalnico, balkonom, zelo lepo, oddam za 1200 Din mesečno. Najemnina trimesečna. Vprašanja samo resnih reflektantov na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Odstopnina 1500 Din«. 20327-21

Trisob. stanovanje
išče mirna uradniška družina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »1. julij«. 20312-21

Sobe

Opremljeno sobo
solnčno, s posebnim vhodom oddam v Sp. Šiški, Černetova 31. 20034-23

Opremljeno sobo
s hrano oddam 2 osebama na Sv. Petra nasipu št. 43. 20252-23

Gospodična
išče opremljeno sobo — najraje v centru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Snažnost«. 20268-23

Opremljeno sobo
lepo, takoj oddam solidnemu gospodu v Dalmatinovi ulici št. 1. 20262-23

Blizu Tabora
oddam separirano solnčno sobo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20260-23

Opremljeno sobo
solnčno, s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu v Streliški ulici 24/II desno. 20255-23

Solidnega gospoda
sprejmem s 15. junijem na stanovanje na Vidovdanski cesti 1/I. 20345-23

Starejšega gospoda
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20250-23

Dve krasni sobi
s souporabo telefona, v centru mesta oddam za pisarno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20242-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in elektriko oddam takoj 1 ali 2 osebama v Kamniški ul. 22 20125-23

Sobo
lepo opremljeno oddam v Koritkovi ulici štev. 21. 20177-23

2 veliki prazni sobi
parketirani, svetli, oddam takoj mirni stranki, najraje zakonskemu paru brez otrok. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 20261-23

Sobo
elegantno opremljeno, na Miklošičevi cesti takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20295-23

Sobo
oddam takoj v Zg. Šiški. Spančeva pot 196. 20301-23

Opremljeno sobo
oddam v Židovski stezi 6/II 20311-23

Vpokojenca (ko)
sprejmem v dosmrtno oskrbo v prijazno sobo na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dosmrtno«. 20298-23

Sobo
lepo in solnčno, se separiranim vhodom oddam prazno ali opremljeno solidni osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20273-23

Opremljeno sobo
boljšo, s prostim vhodom, iščem s 1. junijem. — Ponudbe na naslov: Vilko Puppis, izmenična pošta — Ljubljana 2. 20332-23

Lepo sobo
v pritličju ali I. nadstropju s posebnim vhodom, ob cestni železnici išče starejši gospod pri družini brez otrok in sorodnikov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Snažno in mirno«. 20304-23

Sostanovalko
sprejmem. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 20256-23

Opremljeno sobico
z električno razsvetljavo takoj oddam solidni gospodični. Zabjek 11. 20305-23

Dopisi

Abs. pravnika
ki polaga 2. drž. izpit v oktobru, iščem za skupno rekapituliranje. Naslov na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »V Ljubljani 54«. 20254-24

»Iskrena duša«
Dvignila prepozno. V nedeljo gotovo na dolečenem mestu. Ako ste zadovoljni, odgovorite v »Sl. Narodu«. 20286-24

2 mlada gospoda
želita znanja z dvema enakima gospodičnama, vsled skupne zabave pri kopanju in izletih. Slike zaželjene, diskrecija zajamčena. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Srečni dnevi« 20347-24

Ženitve

Mlada vdova
z graščinskim posestvom, gozdovi, žago in 1 ½ milijona gotovine, želi spoznati 35—45 let starega gospoda. Verzirani v lesni stroki imajo prednost. Lepota in premoženje se ne zahteva, pač pa poštenost, delavnost in dobrosrčnost. Cenj. dopise pod »Poročila bi se« na oglasni oddelek »Jutra« 20130-25

Gospodična
srednjih let, se želi poročiti z boljšim, tudi starejšim gospodom, ki se ne ozira na premoženje, ampak le na lepo in dobrosrčno osebo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobrosrčna«. 20205-25

Častnik
(Slovenec) želi dopisovati z boljšo in inteligentno, do 23 let staro gospodično — radi ženitve v jeseni. Premoženje postransko. Diskrecija. — Resne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ženitev v jeseni«. 20285-25

Glasbila

Klavir
kratek, črn, izvrsten, prodam. Kersnikova 5/II., vrata 9, od 12. do 2. 19961-26

Harmoniko
Helikon, trivrstno, popolnoma novo, ki je veljala 3000 Din, prodam takoj za 1800 Din. — Pišite na naslov: »Pavba«, Ljubljana, poštni predal 276. 20245-26

Krasen klavir
svetovne znamke, nov, radi selitve ugodno naprodaj Iz prijaznosti daje informacije prof Ravnik, konservatorij, Ljubljana. 20243-26

Avtomat. gramofon
po zelo nizki ceni naprodaj v gostilni Trnovski pristan št. 4. 20278-26

Klavirje in pianine
svetovnih znamk najceneje prodaja tvrdka Musica, Sv. Petra cesta 40. 20321-26

Živali

Dva enoletna pava
naprodaj pri Jos. Oberstar v Sodražici. 20117-27

Kunce
čistokrvne chinchilla in črne reks ter navadne chinchilla mladiče proda. Josip Laurič, Vransko. 20108-27

Dobro kozo
s 3 mladički proda Ivan Koder, Rudnik 70 pri Ljubljani. 20258-27

Chinchilla kunce
več priznano lepih, čistokrvnih mladičev proda Josip Laurič, Vransko. 20136-27

Lovci, pozor!
Mladi Lockerspanieli, z rodovnikom naprodaj. Starši zelo lepi in izvrstni lovci. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20280-27

40 kokoši
za pleme ali za zakolj prodam po dogovoru. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Štajerke«. 20340-27

Papige
(Wellensitiche) par prodam po nizki ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20323-27

Letovišče

Aleksandrovo otok Krk
Restavrant - Kavarna Orlić se priporoča cenjenim kopalcem za čim večji obisk. Že več let priznana kuhinja in domača vina. Popolna dnevna oskrba 55 Din. — Učitelji in drž. uradniki 10 odstotkov popusta. 20109-38

V Logarsko dolino
iz Celja avtotaksa za 4 osebe ves dan 400 Din. Avtotaksa Drofenik, Celje. 20339-38

Stroji

Pletilni stroj
Walter št. 10—90 poceni naprodaj zaradi opustitve pletilstva. Stroj je popolnoma nov. Izve se v ogl. oddelku »Jutra«. 20202-29

Pletilni stroj
poceni naprodaj z vsem priborom. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 20203-29

Pozor!
Ugodno naprodaj 1 elek. motor 7.5 HP 380/220 V, 1400 obratov in 1 elek. motor 4 HP 380/220 V, 1400 obratov, vrtilni tok, komp. z zaganjačem in stikalno ploščo, 1 brusilni kamen na strojni pogon, 420 mm premer, transmisijo z jermenicami, ležaji in pogonskimi jermeni. — Natančne podatke glede cene se dobi pri tvrd. Andlovic Strgulec, Komenskega 34, Ljubljana. 19915-29

Več pletilnih strojev
zelo dobro ohranjenih, skoraj novih, raznih številk in širin, radi opustitve in bolezni zelo poceni naprodaj ali zamenja za kaj drugega. Naslov v ogl. ood. »Jutra«. 19912-29

Pletilne stroje
Žakart 10/80, 8/80, 8/40 in skoraj nov Overlok šivalni stroj ter več Singer šivalnih strojev po 600 Din prodam v Kolodvorski ulici 27 — dvorišče. 20148-29

Pletilne stroje
skoro nove 8/60, 8/50 in 8/35 poceni prodam. Kupcu preskrbim delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20147-29

Informacije

Pozor!
Radi dobre in ugodne pozicije naj se blagovoli oglasiti s polnim imenom ter bivališčem vojak, ali pa šarža, kateri je služil v svetovni vojni leta 1916. pri divizijski poljski pekarni in sicer na postaji vas Matena pri Igu pri Ljubljani ali pa v Ribenbergu pri Gorici, bodisi dotičnik iz ali izven Slovenije bivajoč, na oglasni oddelek »Juta« v Ljubljani. 20329-31

Izgubljeno

Ročna torbica
rjava, v kateri je bila žel. legitimacija na ime Mojca Mejak, je bila izgubljena od kolodvora do Šelenburgove ulice. Pošten najditelj naj jo proti primerni nagradi vrne na naslov: Kancler, Šelenburgova 7/I, desno. 20289-28

Obrt

Gostilniško koncesijo
neomejeno, ugodno oddam v najem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19975-30

Modroce
predeluje in čisti žimo prahu na specialnem stroju samo Rudolf Sever, Marijin trg št. 2. 129-30

Kopalne obleke
v vsaki fazoni, po meri razpošilja po pošti pletil. podjetje Gržina, Ljubljana, Černetova 26. 20264-30

Projektira in gradi
v železobetonu vse vrste nadtalnih in vodnih zgradb Izvršuje po najnižjih cenah Adaptacija in obnova fasad Ing. Franjo Dedek, Žibertova 7. 20326-30

Striženje psov
po nizki ceni izvršuje Oswald, Glince, cesta VI/4. 20322-30

Razno

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva št. 5

Domače beograjsko zavarovalno društvo išče

ZASTOPNIKA
za Ljubljano eventuelno za generalno zastopstvo za Slovenijo. Ponudbe poslati takoj oglasnemu oddelku lista pod »Osiguranje«. 7026

Ivan Mihelčič
elektr. konces. podjetje
Ljubljana, Borštnikov trg 1
ima na zalogi vsakovrstni električni materijal, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene. 7077

VREČE
nove in rabljene vseh vrst ter
Juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana Slomškova ulica 11.
Telef. 29-47

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuće osobe stane samo Din 390.— Razpošiljam po pouzeću.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Ležalka za sunčanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 150.

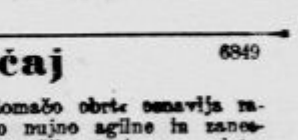

Madraci punjeni s volnom stanejo samo D 756.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Natečaj
6849

Oddelek naše Zadruge »za domačo obrt« osnavlja rajonska zastopstva. Mi iščemo nujno agilne in zanesljive zastopnike za prodajo naših strojev za pletenje in za podučevanje v njihovem rokovanju. Prosimo samo pismene ponudbe s priložitvijo na ime ponudnika glaseče se povratne markirane kuverte. Zadruga jugosl. pletača (odio za kučni obrt) Osijek.

✝

Tužnim srcem javljamo žalostno vest vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, da je naš ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak, gospod

IGNAC DEBEVC
posestnik na Stari Vrhniki

dne 26. t. m. po daljšem, mučnem trpljenju, previden s tolažili za umirajoče, Bogu vdano preminul v 70. letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek 28. t. m. ob 9. dopoldne na podružno pokopališče na Staro Vrhniko.

Stara Vrhnika, 26. maja 1931.

Žalujoči ostali.

7079

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski

(Ponatis prepovedan.)

95.

Sedel sem spet na svoj prostor in pouk se je nadaljeval. A zdajci je gospodična od strahu glasno zavpila: izpod vrat je voda kar curkoma drla v učilnico. Velikanska zmeda je nastala. Gospodična je skočila na klop in mi smo seveda storili takisto, pa še kako radi!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.